PREZIDENȚIABILII

Newsweek ROMÂNIA

ANUL 7 ■ NUMĂRUL 165 ■ PREȚ: 19,90 LEI ■ 20.09-17.10.2024

BIBLIOTECA ALEPH

24165
5 948494 000029

Newsweek ROMÂNIA

Alătură-te și tu
celor peste
> 2.500.000
de cititori unici
care aleg
în fiecare lună
newsweek.ro

Cele mai relevante știri,
analize pertinente,
investigații incisive,
opinii echilibrate.

newsweekromania

Newsweek ROMÂNIA

20.09-17.10.2024 _ ANUL 7 _ NR.165

Apare lunar. Următoarea ediție va fi pe piață pe 18 octombrie 2024

SUMAR

Opinii

6 PETRE BĂDICĂ
Ce probleme au la „dosar" candidații pentru Cotroceni

7 STELIAN NEGREA
Mai bagă cineva capul în poza pentru Cotroceni. Merită să câștigi parlamentarele ca să plătești pomenile electorale din acest an

Cronica NATO

8 ION PETRESCU
Bobârnacele dronelor rusești

Dosar

10 **Prezidențiabilii**
12 Marcel Ciolacu
13 Nicolae Ciucă
14 Elena Lasconi
15 Mircea Geoană
16 George Simion
17 Diana Șoșoacă
18 Cristian Diaconescu
Ana Birchall
19 Răzvan Constantinescu, Aurelian Pavelescu, Valerian Stan
Christian Terheș
20 Bătălia pentru România

Internațional

24 **Celălalt front:** Republica Moldova și Georgia
30 **Alegeri în Germania** O atenționare est-germană (și) pentru România
34 **Geopolitică** Foc și gheață
46 **Războiul Israel - Hamas** Orașul Sfânt, redus la tăcere

Magazin

52 **Sănătate** Latura întunecată a pierderii în greutate
56 **Arheologie** Secretul întunecat al mumiei
60 **Auto** Hidrogenul, combustibilii sintetici și biocombustibilii 100%, alternativele la baterii?

Calendar

64 Prima competiție sportivă internațională din România

» P.64

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.65

REDACȚIA

DIRECTOR GENERAL _ Sabin Orcan

Redactor-șef _ Petre Bădică
Redactor-șef adjunct _ Mihai Duță

Senior-editori:
Valentin Bolocan, Florin Budescu, Valeria Cupă, Adina Mutăr, Stelian Negrea, Gabriel Peneș, Răzvan Scăețeanu

Reporteri: Catinca Doboș, Alexandru Pop, Daniel Toșa

Contributori: Remus Cernea, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi, Ion Petrescu

Art director _ Cecilia Bălănescu

Corectură _ Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock profimedia

EDITOR
SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ Carmen Dincă

PUBLICITATE _ carmen.dinca@newsweek.ro

EVENIMENTE _ Ioana Dumitru

OFFICE MANAGER _ Andrei Sabin Orcan

TIPAR:
IPG Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

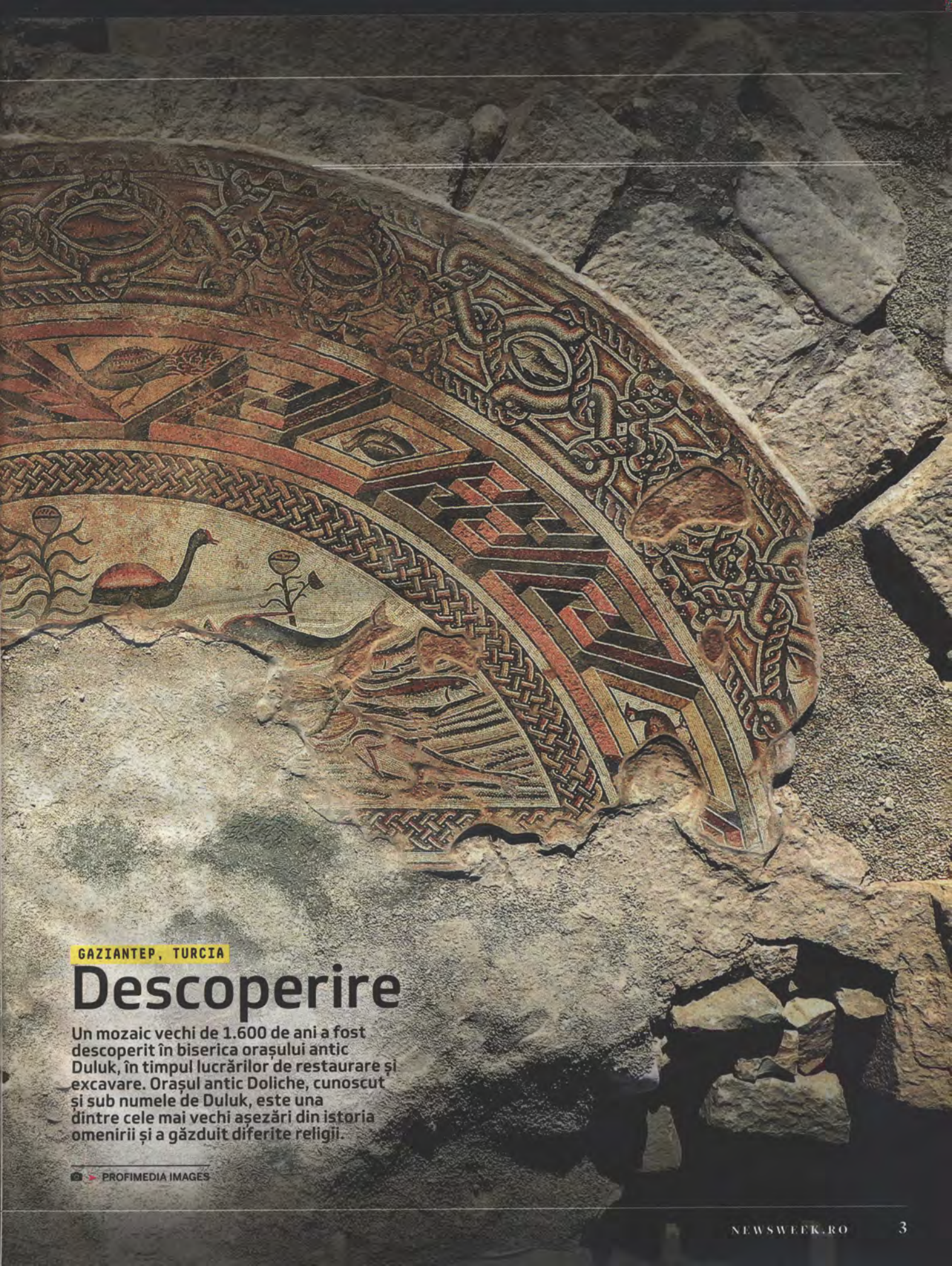

GAZIANTEP, TURCIA

Descoperire

Un mozaic vechi de 1.600 de ani a fost descoperit în biserica orașului antic Duluk, în timpul lucrărilor de restaurare și excavare. Orașul antic Doliche, cunoscut și sub numele de Duluk, este una dintre cele mai vechi așezări din istoria omenirii și a găzduit diferite religii.

PROFIMEDIA IMAGES

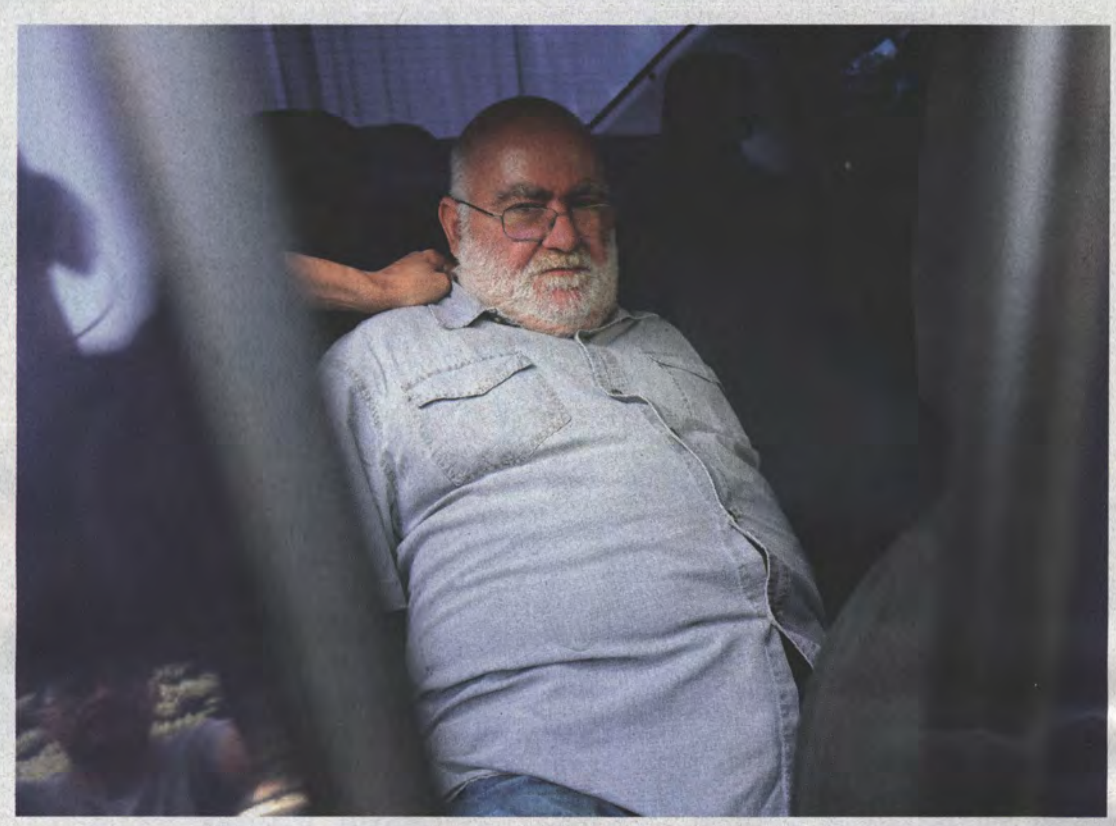

BUCUREȘTI- ROMÂNIA

Dosar

Profesorul de sociologie Alfred Bulai de la SNSPA a fost arestat preventiv în dosarul în care este acuzat de hărțuire sexuală. În arest a făcut un infarct și a fost transportat la spital.

INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

KASHMIR - INDIA

Festival

Musulmanii din Kashmir fac rugăciuni speciale cunoscute sub numele de „Khawaja-e-Digar" în fața altarului Naqashband Sahib, în timpul unui festival musulman anual în Srinagar.

PROFIMEDIA IMAGES

HANOI - VIETNAM

Taifun

Copaci căzuți pe o stradă din fața Catedralei Sfântul Iosif după ce supertaifunul Yagi a lovit Hanoi. Mari distrugeri au fost provocate și în sudul Chinei și Filipine.

PROFIMEDIA IMAGES

EDITORIAL

Ce probleme au la „dosar“ candidații pentru Cotroceni

PETRE BĂDICĂ, redactor-șef al *Newsweek România*

Ciolacu, Ciucă, Lasconi, Simion, Geoană sunt despărțiți de maxim 10%. Cine va câștiga alegerile și ce probleme au aceștia la dosar și care i-ar putea „trânti“ în cursa pentru Cotroceni, în cele ce urmează.

Marcel Ciolacu, Nicolae Ciucă, Elena Lasconi, George Simion și Mircea Geoană au șanse să ajungă la Cotroceni câștigând alegerile prezidențiale. În sondaje, toți au peste 10-15%, cu un scor maxim de 25% pentru Marcel Ciolacu.

E normal să nu existe cineva care să conducă detașat în sondaje.

Dacă la alegerile trecute vorbeam de doi, maxim trei candidați cu șanse, de data aceasta numărul lor este dublu. Lor li se adaugă Diana Șoșoacă și candidatul UDMR, creditați cu 5% din voturi.

Orice detaliu sau dezvăluire despre cei cinci candidați menționați în titlu îi poate trimite de pe prima poziție în afara turului doi.

Marcel Ciolacu a ratat pe mâna „subalternilor“

Ciolacu a intrat ultimul în campania pentru prezidențiale, dar nu asta e marea sa problemă, dat fiind că avea o mare vizibilitate din poziția de premier. Ciolacu a ratat două cărți fantastice pe care PSD le-a avut în mână. Doi subalterni ai lui Ciolacu le-au jucat extrem de prost.

Creșterea pensiilor a fost gestionată de ministrul Muncii, Bucura Oprescu, și de șeful Casei de Pensii, Daniel Baciu. Amândoi fără carismă, enervați de întrebările care li se adresau, ei nu au fost convingători când au explicat beneficiile recalculării pensiilor.

O creștere de venituri pentru 3.800.000 de pensionari a fost transformată aproape într-un eșec. Vocea celor nemulțumiți s-a auzit și se aude mult mai puternic, în timp ce Bucura Oprescu și Daniel Baciu nu au știut nici măcar să prezinte exemple concrete de pensii.

Amândoi au repetat obsedant aceeași poezie la toate emisiunile TV și nu au fost pregătiți să explice inerentele greșeli ale unui proces de asemenea amploare.

Deși aproape 4.000.000 de pensii au crescut, PR-ul politic pe marginea acestei măsuri a fost groaznic. De pe margine privită, creșterea pensiilor pare, paradoxal, un eșec.

PSD nu a gestionat bine nici reușitele în ceea ce privește partea de autostrăzi. PSD s-ar putea uita la secretarul de stat Ionel Scrioșteanu pentru a vedea cum se „ambalează“ corect orice parapet nou montat, orice anunț de licitație pentru autostradă, prima gaură dată într-un munte.

Chiar dacă a mai inaugurat autostrăzi, PSD nu a știut cum să transforme aceste „evenimente“ în voturi. Grindeanu poartă încă povara OUG 13, dar și a altor momente controversate la care fost părtaș.

Nicolae Ciucă și marile necunoscute

Liderul liberal dă o mare bătălie pentru a ajunge între primii doi. Vestea bună pentru el e că o are contracandidat doar pe Elena Lasconi. Vestea proastă este că acuzațiile de plagiat (mai puțin) și scandalul legat de cartea pe care a publicat-o l-ar putea trage în jos.

Dar marea problemă a lui Ciucă este chiar ambalajul său electoral.

Strategia de a miza pe o carte (publicată în multe exemplare ca să ajungă la multă lume), într-o țară în care 40% dintre elevi sunt analfabeți funcțional, iar 80% din populație declară că nu a citit nimic în ultimul an este o eroare. Nimic nu se mai știe despre Ciucă decât că a scris o carte.

George Simion, primul populist al României

După ce a trâmbițat că vrea să fie un politician altfel, George Simion a ajuns să se umple de toate metehnele vechilor politicieni. Nimeni nu a promis atâtea gogorițe ca el, unele de un umor involuntar: „Apartamente la preț de producător“ și altele imposibil de pus în practică, „tăiem dobânzile la credite“ sau „case la 35.000 de euro“.

Newsweek România a demontat minciunile lui Simion în mai multe articole de presă. Pentru ca statul să dea românilor case la acest preț de 35.000 euro, ar fi nevoie de o subvenție de 57.000.000.000 euro.

Șeful AUR a promis că va face 1.000.000 de case la preț de 35.000€. Mai rezonabil, Dan Diaconescu promisese doar 200.000 de case pentru tineri în 2012.

Citiți continuarea pe ***www.newsweek.ro***

Mai bagă cineva capul în poza pentru Cotroceni. Merită să câștigi parlamentarele ca să plătești pomenile electorale din acest an

STELIAN NEGREA, editor al *Newsweek România*

Fierberea de pe scena politică nu pare să aducă ceva bine făcut la final de an. Aceeași jucători, aceleași scandaluri și lipsa unei perspective, deocamdată, pentru un ingredient nou.

Pe stânga e o liniște asemănătoare celei de pe bulevardele comuniste când trecea tovarășu'. Pe dreapta e o păruială permanentă similară aglomerării de după paradele de 23 august, tot de pe vremea dictatorului comunist a cărui nomenclatură roșie a preluat puterea după '89 și o deține și acum cu zâmbetul pe buze.

În fine.

Nu chiar pe dreapta, pentru că nu există, la ora actuală, un partid de dreapta.

Există PSD și toți ceilalți care nu se numesc PSD, dintre care unii se amăgesc că nu au metehnele acestora, iar alții se jură că nu fură.

Mai sunt și câțiva așa-zișI independenți, dintre care cel mai important se revendică un radical de centru. S-a lansat oficial a doua zi după ce a plecat din funcția importantă de la NATO, un fotoliu călduț din care își tot anunța intenția de a candida la Cotroceni de doi ani încoace.

Acum, că suntem 99% siguri că mult așteptata șefă a DNA, Laura Codruța Kovesi, ajunsă primul procuror al Europei, nu va mai candida pentru Cotroceni, avem complet platoușul cu cei mai importanți candidați.

Fiecare cu problemele lui și cu istoricul pe care-l trage după el ca o bilă neagră și ruginită de metal. Ciolacu, o diplomă de BAC târzie, studii precare și discurs împiedicat, conexiuni neelucidate cu o falangă a Securității care l-a tras în poză cu un viitor terorist, o parteneră de viață cu gusturi scumpe etc.

Ciucă, acuzații de plagiat, o campanie publicitară outdoor pentru o carte care a apărut totuși într-un final, alte acuzații că n-ar fi ostașul care se pretinde a fi, o apropiere prea strânsă de PSD etc.

Geoană, un tată mare securist în angrenajul de putere al Securității lui Ceaușescu, o vizită la Moscova și una la SPA-ul lui Geoană, o soție cu profil de Dana Năstase, un cumnat apropiat condamnat și fugit la tratament peste hotare etc.

Lasconi, o facultate privată obscură din provincie, absolvită cu mari chinuri și uitată a mai fi trecută în CV-ul oficial că nu dădea bine, un soț avocat fără succes pe care l-a angajat jurist la grupul parlamentar al partidului al cărui candidat la președinție este, un mandat de primar șters și fără mari realizări, adversari în propriul partid care-i pun piedici serioase etc.

Simion și Șoșoacă, cu agende pro rusești evidente și anti-europene, deși ambii pozează în cei mai mari patriotarzi, cu sponsori de partid cu afaceri obscure și dubioase, cu acuzații de tranzacții ca la iarmaroc cu nominalizările pe listele de partid etc.

Va fi greu să faci o alegere în noiembrie, dar ștampila trebuie folosită ca să nu existe riscul să o aplice alții în locul tău. Și nimic nu e jucat încă, indiferent de tonul sondajelor de opinie.

România este însă o struțo-cămilă, funcția executivă fiind împărțită între două palate. Cotroceni și Victoria.

O altă mică ironie tipic românească: o mică republică de la marginea imperiului Occidental e guvernată din două palate.

Iar la Victoria ajungi dacă faci o majoritate în Casa Poporului, adică în sediul Parlamentului. Aici lucrurile par și simple și complicate.

Simple pentru că varianta cea mai probabilă la acest moment este tot o coaliție PSD-PNL la care să se adauge pentru siguranță UDMR.

În ciuda bezelelor amare și pline de țepi pe care și le aruncă cu zâmbetul printre dinți PNL și USR și cine se mai crede că este partid de dreapta.

Dar și complicată, pentru că 2025 se prefigurează un an economic dur.

După ce au dat „la tot cartierul" pomeni electorale în anul electoral 2024 – pensii, scutiri de taxe și impozite, lipsa une scăderi a costurilor cu aparatul bugetar etc. –, același guvern PSD-PNL va trebui să ia taurul de coarne și să aterizeze pe o pistă neamenajată, o economie cu mari frisoane.

Cele două partide nu au liderii care să aibă curajul să le spună românilor adevărul economic verde în față, necoafat și nefardat.

Bobârnacele dronelor rusești

col. (R) ION PETRESCU, contributor al *Newsweek România*

Privit din București, războiul din Ucraina este - pentru mulți telespectatori autohtoni - „drama unor slavi care se bat între ei", iar ofensiva ucraineană din oblastul rusesc Kursk constituie „surpriza anului" pentru Kremlin, în timp ce incursiunile repetate ale dronelor Moscovei în spațiul aerian românesc au devoalat neadaptarea unor structuri de stat, care ar fi fost teoretic abilitate, în mentalul colectiv, să reacționeze prompt și eficace (sic!) la situații de criză deloc previzibile, de unde și apetența pentru arătarea cu degetul spre... acarul PĂUN (vorba vine...)

Cu o notabilă experiență personală la un comandament dinamic al partenerului strategic de peste Ocean, purtătorul de cuvânt al MApN, generalul de brigadă Constantin Spînu, a primit mandat să clarifice situația creată în județele Tulcea și Constanța de temerea că o dronă rusească ar fi putut produce victime omenești și distrugeri materiale la sol.

Astfel, el a explicat: „Vreau să transmit un mesaj de siguranță. Spațiul aerian al României este bine apărat. Faptul că nu s-a doborât drona, că nu s-a doborât nici în Polonia, nici în Letonia, reprezintă un risc, dar o vulnerabilitate nu a fost. La acel moment, în aer au fost două avioane F16 care au supravegheat în permanență situația. Procedurile de acțiune sunt aceleași în tot spațiul aerian al NATO. Nu putem spune că am fost spectatori. Se intervine după un set de măsuri care se iau gradual, în mod unitar, în tot spațiul aerian al NATO. În acel moment am fost în legătură permanentă și cu autoritățile NATO. Spațiul aerian al României este gestionat, în mod integrat, la nivel aliat. Cele două avioane F16 ale forțelor aeriene române erau în serviciu de luptă, sub autoritate NATO.

Au fost în aer aproape două ore, astfel că ar fi putut să intervină în situația în care drona ar fi reprezentat un pericol pentru teritoriul național".

În arealul jurnalistic, dar mai ales pe rețelele de socializare, au fost inițiate schimburi de opinii, controverse, chiar au fost exprimate păreri contondente, precum aceea că tocmai conaționalii care conduceau structura operativă menită să asigure cerul senin al României ar fi trebuit să primească ordinul de a-l suna pe demnitarul civil nr.1 de la Ministerul Armatei, pentru a-i cere ministrului Apărării să dea ordinul de foc pentru doborârea dronei.

Și nu au lipsit ironiile cerebrale. De pildă: „Lăsăm drona să treacă, să nu îi punem în pericol pe ucraineni" sau „violarea spațiului aerian este un act prietenesc!". Haz de necaz...

Din punct de vedere oficial, „deocamdată, legislația actuală permite uzul de armă împotriva dronelor și a echipamentelor radioelectrice utilizate pentru comiterea unui act ostil. Dacă în situația de sâmbătă spre duminică am fi fost în situația unui act ostil, am fi intervenit". Dacă și cu parcă... se plimbau în barcă.

Acest incident, în aparență minor, a demonstrat, din nou opiniei publice, deși nu mai era nevoie, că există o certă rupere de realitate a unor factori îndrituiți să ia decizii competente, într-un timp scurt, în situații deloc ipotetice, parțial imprevizibile.

Moscova nu crede în lacrimile ucrainenilor bombardați sistematic, cu cinism, dar... are răbdare cu inducerea în eroare a cetățenilor Poloniei, Letoniei și României, state pe care le testează, în mod repetat, succesiv sau concomitent.

Într-un război, fie acesta încă purtat de terți, pe teritoriul unui stat vecin, dinamica evenimentelor militare nu are nimic în comun cu aceea de la o tradițională paradă militară anuală.

Moscova nu crede în lacrimile ucrainenilor bombardați sistematic, cu cinism, dar... are răbdare cu inducerea în eroare a cetățenilor Poloniei,

Letoniei şi României, state pe care le testează, în mod repetat, succesiv sau concomitent, pentru a vedea dacă mai este posibilă o surprindere strategică, la graniţa estică a comunităţii transatlantice.

Ideal ar fi ca, de acum înainte, oficialii români contactaţi să se pronunţe asupra unor recente evenimente militare, de interes public, să îi invite pe cei interesaţi de subiect să se adreseze Ministerului Armatei şi - după caz - Statului Major al Apărării, instituţii serioase, care au viziunea de ansamblu, datele şi detaliile unei acţiuni militare mai puţin obişnuite.

Lentoarea cu care s-a mişcat legislativul de la Bucureşti în chestiunea adoptării unor noi reglementări defensive, utile armatei, neinspirata declaraţie a unui oficial, care a precizat că a abordat la o cafea matinală problema dronei ruseşti urmărită de ditamai două avioanele de luptă româneşti, tăcerea actualului preşedinte constituţional al României sunt doar câteva repere publice ale inconştienţei civice cu care s-a gestionat un moment extrem de neplăcut pentru dobrogeni.

O inconştienţă care a fost vizibilă şi la Kiev, înaintea invaziei masive a trupelor de ocupaţie ruse.

Bobârnacele dronelor ruseşti ar trebui să devină şi un subiect al campaniei electorale pentru alegerile prezidenţiale şi să genereze, la votanţi, întrebarea de interes civic real care dintre candidaţii la fotoliul suprem, de la Palatul Cotroceni, ar fi mai util românilor, dacă ţara noastră ar fi noua victimă a unei agresiuni armate neprovocate?

Interesul naţional nu mai este o sintagmă aflată doar în custodia Administraţiei Prezidenţiale şi a Ministerului de Externe. Acum, utilizarea sa implică responsabilitatea fiecărui cetăţean european vorbitor al limbii lui Mihai Eminescu, în condiţiile în care pacea este o iluzie atent cultivată de amăgitorii votanţilor - ce nu doresc să fie păcăliţi de aparenţe.

Dronele slave - de provenienţă iraniană - ne lipseau, că în rest avem de toate...

TEHNICĂ MILITARĂ Vedere de jos a unei drone de luptă a armatei ruse zburând deasupra Ucrainei.

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

PREZIDEN

Alegerile prezidențiale din România vor avea loc pe 24 noiembrie, primul tur, și pe 8 decembrie, turul doi. *Newsweek România* a făcut profilurile principalilor candidați, cu puncte bune și puncte slabe.
Alegerile parlamentare vor avea loc pe 1 decembrie, astfel că românii vor merge la vot, în premieră, pentru trei duminici consecutive. Pe 25 octombrie, începe campania electorală pentru alegerile prezidențiale, urmând ca, în 23 noiembrie, ora 7:00, să se încheie. Până pe 6 noiembrie, autoritățile trebuie să stabilească sediile secțiilor de votare din străinătate. – *Mihai Duță*

FOTO: SHUTTERSTOCK

ȚIABILII

Marcel Ciolacu, candidatul PSD

ACTUALUL PRIM MINISTRU, Marcel Ciolacu (56 de ani), este membru fondator al PSD și a fost președintele organizației județene Buzău.

El a absolvit, în 1995, Facultatea de Drept a Universității Ecologice București, precum și studii de specialitate, în 2004, la aceeași instituție de învățământ.

În perioada 2008 - 2009, a urmat cursurile Colegiului Național de Apărare - Perfecționare în domeniul securității și apărării naționale „Securitate și buna guvernare".

Ciolacu are și un masterat, absolvit în 2012, la SNSPA - Bazele sectorului public. Managementul finanțelor publice.

Între anii 2008 - 2012, Marcel Ciolacu a fost viceprimar al municipiului Buzău, iar, în anul 2012, a câștigat primul mandat de deputat.

Din noiembrie 2021 până în 2023, s-a aflat la al treilea mandat de deputat, fiind președinte al Camerei Deputaților. În anul 2013, Marcel Ciolacu a fost desemnat consilier onorific al lui Victor Ponta. În perioada iunie 2017 - ianuarie 2018, a fost vicepremier în Cabinetul Mihai Tudose.

Din 1996, a deținut diferite funcții în PSD, de la vicepreședinte al Organizației de Tineret (1996 - 2000), la vicepreședinte al organizației municipale, apoi al celei județene, președinte al Organizației Municipale PSD Buzău (2010 - 2015), membru al Consiliului Național al PSD, președinte interimar, iar, în august 2020, a devenit președinte al PSD. Conform CV-ului, cunoaște limbile engleză și franceză. Este căsătorit și are un fiu.

Controverse

Vânătoarea cu Omar Hayssam și diploma de bacalaureat sunt controversele din viața actualului premier.

El apare într-o fotografie din 2002 alături de Omar Hayssam și de șeful Direcției Silvice Buzău, Cornel Pitiș, la o partidă de vânătoare. Marcel Ciolacu a susținut că grupul care s-a fotografiat alături de sirian cuprindea mai mulți oameni, însă fotografia care a fost livrată în spațiul public a fost editată.

Potrivit CV-ului, Marcel Ciolacu a absolvit Liceul de Filologie-Istorie „Mihai Eminescu" din Buzău în anul 1986 și are doar diploma de absolvire, care nu este același lucru cu diploma de Bacalaureat, singurul act de studii care permite accesul în învățământul superior.

Marcel Ciolacu a spus că are doar o copie legalizată a diplomei de Bacalaureat. El a explicat că a pus familia înaintea studiilor pentru o perioadă, ca explicație pentru diferența de câțiva ani între terminarea liceului și începerea facultății.

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; SAUL POP

Nicolae Ciucă, candidatul PNL

NICOLAE CIUCĂ S-A NĂSCUT LA 7 februarie 1967, în localitatea Pleniţa, judeţul Dolj. A absolvit Liceul Militar „Tudor Vladimirescu" din Craiova, în 1985, şi Şcoala Militară de Ofiţeri Activi „Nicolae Bălcescu" de la Sibiu, în 1988. În anul 1990, a urmat Cursul de perfecţionare de comandanţi companii cercetare, la Făgăraş.

Ulterior, a studiat la Academia de Înalte Studii Militare, specialitatea Arme Întrunite, în perioada 1993-1995.

În anul 2003, a obţinut titlul de doctor în ştiinţe militare, cu lucrarea „Dimensiunea angajării Armatei României în operaţii întrunite multinaţionale", UNAP, Bucureşti, iar, în anul 2004, a urmat Cursul de relaţii civili militari în Europa de Est şi Asia Centrală, Hulburt Field, Florida - SUA.

În 2005, a urmat Cursul de limba engleză - terminologie NATO, York Sr. John University, iar, în 2006, şi-a aprofundat cunoştinţele absolvind, în SUA, Colegiul de război, trupe de uscat, şi a obţinut Masterul în Studii Strategice.

În 2012, a absolvit cursul postuniversitar de perfecţionare în domeniul securităţii şi apărării naţionale „Securitate şi bună guvernare" - Colegiul Naţional de Apărare.

Începând din anul 1998, a îndeplinit mai multe funcţii de comandă, dintre care amintim:

- Din iunie 2002, până în ianuarie 2003, a fost comandant al batalionului românesc participant la misiunea Enduring Freedom, Afganistan;
- În 2003, a fost conducător/director al exerciţiului OCE/EXDIR, în cadrul misiunii ISAF;
- Ianuarie 2004 - iulie 2004 - comandant al batalionului infanterie participant la misiunea din Irak;
- În perioada 1 ianuarie 2015 - 28 octombrie 2019 - şef al Statului Major General. În octombrie 2019, a fost trecut în rezervă.

Pentru rezultatele obţinute de-a lungul carierei, a fost distins cu mai multe distincţii şi decoraţii.

La 4 noiembrie 2019, a fost numit ministru al Apărării Naţionale, iar, la 8 decembrie 2020, a fost numit prim-ministru interimar.

În 2020, a obţinut un mandat de senator pe listele Partidului Naţional Liberal.

La 23 decembrie 2020, a fost numit ministru al Apărării Naţionale.

Între 25 noiembrie 2021 şi 12 iunie 2023, Nicolae Ciucă a îndeplinit funcţia de prim-ministru al României. După demisia din funcţia de prim-ministru, a fost ales preşedinte al Senatului.

Din aprilie 2022, Nicolae Ciucă este preşedintele PNL.

Controverse

Nicolae Ciucă a fost acuzat că şi-a plagiat teza de doctorat.

În 2023, un procuror de la Parchetul General a dispus clasarea dosarului penal deschis în urma unei plângeri în care s-a reclamat faptul că premierul Nicolae Ciucă a plagiat în teza de doctorat, pe motiv că fapta s-a prescris.

Elena Lasconi, candidata USR

ELENA LASCONI S-A NĂSCUT LA 20 aprilie 1972, în Hațeg, județul Hunedoara. A absolvit Liceului Pedagogic „Sabin Drăgoi" din Deva (1990), Școala BBC - Televiziune (1991) și este licențiată a ASE București în profilul economic Managementul turismului și comerțului (2001).

A urmat cursuri în domeniile absorbție, legislație, reglementări Fonduri Europene, în țară și la Bruxelles - Renew Europe - „O țară ca Afară" (2019-2020).

A fost realizator de radio și director de programe la Radio T5 ABC (1995-1996) și a lucrat timp de aproape 25 de ani la PRO TV (1996-2020) ca reporter, realizator și moderator TV, producător, corespondent de război, prezentator, trainer (2005-2008), dar și sales manager (2004-2005).

Din octombrie 2020, este primar al municipiului Câmpulung Muscel din județul Argeș, reales cu aproape 70% dintre voturi în iunie 2024, din partea Alianței Dreapta Unită.

Elena Lasconi activează în filiala Uniunii Salvați România Câmpulung, fiind membră a partidului din 2019.

În octombrie 2023, Elena Lasconi deschidea listele candidaților USR la alegerile europarlamentare, dar, în noiembrie 2023, a luat decizia de a se retrage din cursă. La 16 iunie 2024, Elena Lasconi a anunțat că a decis să-și depună candidatura pentru președinția USR, în urma demisiei lui Cătălin Drulă din această funcție, afirmând ulterior că își va asuma și candidatura pentru alegerile prezidențiale din acest an fără un anunț public.

Controverse

Newsweek România a dezvăluit că Elena Lasconi și-a angajat soțul șomer drept consilier juridic la grupul parlamentar USR din Camera Deputaților. Acesta a fost numit pe această funcție la doar un an după ce Elena Lasconi a fost aleasă primar USR în orașul Câmpulung.

Elena Lasconi a spus că soțul ei a fost angajat în urma unei selecții de CV-uri.

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; CASIAN MITU

Mircea Geoană, candidat independent

MIRCEA GEOANĂ S-A NĂSCUT LA București, la 14 iulie 1958. A absolvit cursurile Facultății de Mecanică, din cadrul Institutului Politehnic București.

În perioada 1983-1990, a lucrat ca inginer la Trustul Energomontaj din București. În 1987, s-a înscris la Facultatea de Drept din cadrul Universității București.

A intrat în corpul diplomatic în 1990, fiind repartizat ca referent în relația României cu Franța. Un an an mai târziu, a fost numit director al Departamentului de Afaceri Europene, în MAE.

În 1992, a absolvit un curs de perfecționare la prestigioasa „L'Ecole Nationale d'Administration de Paris". În 1999, a absolvit cursurile Harvard Business School - Program de dezvoltare managerială a Grupului Băncii Mondiale.

Din 2005, are un doctorat în economie mondială (A.S.E. București).

În februarie 1996, a fost numit ambasador al României la Washington, fiind cel mai tânăr ambasador al Corpului diplomatic român.

În decembrie 2000, Mircea Geoană a fost desemnat ministru al Afacerilor Externe, funcție deținută până în decembrie 2004.

Mircea Geoană a devenit membru al PSD în 2001, ocupând funcția de vicepreședinte al acestei formațiuni (2001-2005).

În anul 2004, a candidat la alegerile pentru Primăria Capitalei, dar a pierdut din primul tur de scrutin în favoarea lui Traian Băsescu. A fost ales președinte al PSD, la 21 aprilie 2005.

În 2009, a fost candidatul PSD la alegerile prezidențiale din noiembrie 2009, alegeri pe care le-a pierdut în fața lui Traian Băsescu.

La 14 noiembrie 2011, Biroul Permanent Național al PSD a decis, în unanimitate, excluderea sa din partid pentru încălcarea statutului partidului.

A revenit în PSD în octombrie 2012, unde a rămas până în noiembrie 2014.

Din 2006, este fondator și președinte al Institutului Aspen România, membru în board-ul Institutelor Aspen din SUA, Italia și Germania, potrivit aspeninstitute.org.

La 17 iulie 2019, secretarul general al NATO Jens Stoltenberg l-a numit pe Mircea Geoană în funcția de adjunct al secretarului general.

Controverse

Mircea Geoană este acuzat că a plagiat teza sa de doctorat. El ar fi tradus zeci de pagini din rapoartele anuale ale președinților americani Bill Clinton și George W. Bush și le-a integrat în teza sa de doctorat. Comisia de Etică a ASE a decis pe 14 august 2024 că Mircea Geoană a plagiat 43 de rânduri și 2 tabele în teza sa de doctorat, adică sub 1%.

Ionuț Costea, fostul președinte Eximbank, cumnatul lui Mircea Geoană, este condamnat la șase ani de închisoare pentru complicitate la luare de mită.

George Simion – candidatul AUR

GEORGE SIMION S-A NĂSCUT ÎN Focșani, Vrancea, la 21 septembrie 1986. A absolvit în 2005 Colegiul Național „Gheorghe Lazăr" din București. În 2008, a terminat Facultatea de Administrație și Afaceri a Universității din București, după care a urmat și un program de master, la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" din Iași, în „Crimele comunismului".

În anul 2011, a fondat Platforma Unionistă Acțiunea 2012, compusă din mai multe organizații nonguvernamentale și grupuri de inițiativă care doreau unirea României cu Republica Moldova.

George Simion a fost și un participant activ în galeriile ultras. De altfel, el este cofondator al grupului „Uniți sub tricolor", o grupare cunoscută pentru scandările xenofobe, rasiste și incidente violente.

George Simion, liderul AUR, s-a angajat, prima oară, la vârsta de 26 de ani. Nu se știe din ce a trăit din 2008 - anul în care a absolvit „Administrație și Afaceri" la Universitatea din București - și până în 2012, când s-a angajat prima și ultima oară. El a fost director de marketing, în perioada 2012 – 2020, la firma „Ideal Proiect Architecture & Engineering SRL", firmă deținută de Dorin Lulea, unul dintre cei trei fondatori ai AUR.

George Simion a intrat în politică în anul 2019. După ce a participat, fără succes, la alegerile europarlamentare din același an, ca independent, înființează partidul AUR, alături de Claudiu Târziu, cunoscut drept lider al Coaliției pentru Familie și organizator al referendumului din 2018.

Din 2020 este deputat.

Controverse

Mare parte din activitatea sa este legată de Republica Moldova însă acțiunile sale peste Prut i-au adus și interdicția de a mai intra în această țară. George Simion a fost declarat persoană indezirabilă pe teritoriul Republicii Moldova, având cinci interdicții de intrare pe teritoriul acestui stat. Ultima i-a fost aplicată în 2024.

Un fost ministru al Apărării din Republica Moldova l-a acuzat pe George Simion de legături cu Serviciul Secret rus.

În anul 2022, Parchetul General s-a sesizat după ce George Simion a făcut scandal în Parlament și l-a agresat pe Virgil Popescu, ministrul Energiei, de la aceea dată. În timp ce Virgil Popescu își susținea discursul, George Simion s-a dus la tribună și l-a agresat, luându-l de ceafă.

Simion s-a făcut remarcat și printr-un limbaj colorat, făcând schimb de înjurături cu Alfred Simonis. Dianei Șoșoacă, într-un schimb de replici, i-a transmis „Te agresez sexual, scroafo!".

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA; VIRGIL SIMONESCU

Diana Șoșoacă

DIANA IOVANOVICI-ȘOȘOACĂ S-A născut la data de 13 noiembrie 1975, în București. Din 1 februarie 2000, este avocat înscris în cadrul Baroului București. A lucrat în calitate de consilier la cabinetul ministrului Eugen Dijmărescu în guvernul condus de Adrian Năstase.

A fost aleasă senator la alegerile parlamentare din 6 decembrie 2020, pe listele formațiunii politice AUR, în circumscripția electorală nr. 24 din Iași.

În februarie 2021, a fost exclusă din AUR după un moment petrecut în Parlament, în care susținea că vaccinul Pfizer-BioNTech „distruge matricea națională a poporului român".

Sorin Lavric, coleg de grup parlamentar, ar fi cerut ca microfonul să fie tăiat în timp ce vorbea senatoarea, drept urmare Diana Șoșoacă a avut la adresa acestuia mesajul „misoginism sau «politically correct»". Din 25 mai 2021, este membru în Comisia permanentă pentru cercetarea abuzurilor, combaterea corupției și petiții. În mai 2022, s-a înscris în Partidul S.O.S. România. Diana Iovanovici-Șoșoacă a fost aleasă europarlamentar pe lista Partidului S.O.S. România, în urma scrutinului din 9 iunie 2024

Controverse

La două zile după ce a fost aleasă ca europarlamentar, Diana Șoșoacă a mers la o recepție a Ambasadei Rusiei la București, organizată cu prilejul zilei naționale a Rusiei (12 iunie). Șoșoacă este o obișnuită a recepțiilor organizate de Ambasada Rusiei, fiind o admiratoare declarată a lui Vladimir Putin.

Diana Iovanovici-Șoșoacă a fost evacuată din sala de plen a Parlamentului European, la 18 iulie, în timpul dezbaterii care precedea supunerea la vot a candidaturii Ursulei von der Leyen pentru un nou mandat la conducerea Comisiei Europene. Președinta Parlamentului European, Roberta Metsola, a anunțat că a luat această măsură după ce Diana Iovanovici-Șoșoacă, care face parte din grupul eurodeputaților neafiliați, a țipat și a întrerupt de trei ori dezbaterea.

Al treilea soț al Dianei Șoșoacă, Silvestru Iovanovici, a înaintat actele de divorț în această primăvară, după ce a fost exclus din SOS de către soția sa.

Cristian Diaconescu, candidat independent

FOSTUL PREȘEDINTE AL PMP CRISTIAN DIACONESCU (65 de ani) și-a anunțat intenția de a candida ca independent la alegerile prezidențiale, spunând că a început deja campania de strângere a celor peste 200.000 de semnături necesare.

Cristian Diaconescu este doctor în drept; a absolvit Facultatea de Drept a Universității București în 1983, iar, în 1992 a absolvit cursurile de specializare în Măsuri de creștere a încrederii și securității în Europa, la Centrul pentru Prevenirea Conflictelor.

A fost vicepreședinte al Senatului României, a fost ministru al Justiției înGuvernul Adrian Năstase (10 martie–28 decembrie 2004) și ministru de Externe în Guvernul Emil Boc (1) (2008–2009), din partea PSD.

La 24 ianuarie 2012, a fost numit ministru de Externe în Guvernul Emil Boc (2), de această dată din partea UNPR. A fost ministru de externe în Guvernul Mihai Răzvan Ungureanu.

Cristian Diaconescu a devenit consilier al președintelui Traian Băsescu, din mai 2012, funcție deținută până la 30 aprilie 2014.

Ana Birchall, candidat independent

ANA BIRCHALL ESTE NĂSCUTĂ PE 30 AUGUST 1973, ÎN MIZIL, județul Prahova. Ea a fost ministru al Justiției, în Cabinetul Dăncilă, în perioada 24 aprilie – 4 noiembrie 2019.

Ana Birchall a fost exclusă din PSD, pe 12 noiembrie 2019, împreună cu Cosmin Gușă, după ce a votat pentru învestirea Guvernului Orban.

Între 4 ianuarie și 29 iunie 2017, a fost ministru pentru Afaceri Europene. Ea a fost deputată PSD în legislaturile 2012-2016 și 2016-2020.

Licențiată în Drept la Universitatea din București, Ana Birchall a fost admisă în 1999 la master la patru mari universități de pe glob: Harvard, Oxford, Yale, Cambridge. A ales Yale Law School, iar, în 2002, a devenit doctor în Drept la Yale Law School.

După terminarea doctoratului, Ana Birchall a fost avocat colaborator în cadrul firmei de avocatură White & Case LLP, una dintre cele mai apreciate firme de avocatură din New York.

FOTO: INQUAM PHOTOS / SABIN CÎRSTOVEANU; ILONA ANDREI

Răzvan Constantinescu, candidat PPR

MEDICUL ANTI-VACCINIST RĂZVAN Constantinescu a anunțat că va candida la alegerile prezidențiale, din partea partidului PPR (Patrioții Poporului Român). Medic gastroenterolog, Răzvan Constantinescu a fost unul dintre propovăduitorii teoriilor conspirației în timpul pandemiei de COVID-19. La începutul acestui an, Răzvan Constantinescu s-a alăturat partidului Patrioții Poporului Român, fondat de deputatul Mihai Lasca (ex- AUR), care are mai multe condamnări definitive pentru lovire și înșelăciune. Filorus, Constantinescu este și un apropiat al Dianei Șoșoacă.

Aurelian Pavelescu, candidat PNȚCD

AURELIAN PAVELESCU, CONTROVERSATUL PREȘEDINTE al Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat și-a anunțat și el candidatura la alegerile prezidențiale din acest an. În legislatura 2004-2008, Pavelescu a fost ales pe listele PD. În 2010, a fost ales președinte al Partidului Național Țărănesc Creștin-Democrat. În decembrie 2021, președintele PNȚCD Aurelian Pavelescu a fost singurul parlamentar român prezent la summit-ul de la Varșovia, o întâlnire a partidelor care militează împotriva UE.

Valerian Stan, candidat din partea PNȚ Maniu-Mihalache

VALERIAN STAN, FOST ȘEF AL DEPARTAMENTULUI DE Control al Guvernului României în perioada decembrie 1996 – august 1997 (Guvernul Ciorbea), este candidatul Partidului Național Țărănesc Maniu- Mihalache.

Fost ofițer MApN, el a activat la APADOR-CH și CRJ, precum și în cadrul Comitetului de acțiune pentru democratizare a Armatei (CADA).

Valerian Stan este editorialist la site-ul pro-rus Activenews care promovează articole conspiraționiste și promovează interesele lui Vladimir Putin.

Christian Terheș – candidatul PNCR

CONSPIRAȚIONISTUL CHRISTIAN TERHEȘ, intrat în Parlamentul European ca deschizător al listei AUR, este candidatul Partidului Național Conservator Român, al cărui președinte este tot el. De profesie pastor, Terheș l-a susținut pe Traian Băsescu în 2012, apoi a intrat în PNȚCD și a ajuns în Parlamentul European pe listele PSD, care avea un protocol cu țărăniștii. Acum s-a delimitat de AUR și a anunțat că vrea să formeze un nou pol suveranist. Terheș câștigă 93.000 de euro ca europarlamentar, iar soția lui primește 48.000 de dolari ca manager de conformitate la General Orthocare (Irvine, California).

Bătălia pentru România

Ce șanse au Ciucă, Ciolacu, Geoană și Lasconi să ajungă la Cotroceni?
Cristian Pîrvulescu: „Cine nu este atacat nu contează". – *Valeria Cupă*

CANDIDAȚII LA PREȘEDINȚIA României încep să-și ascută săbiile. Cu toții visează să ajungă la Cotroceni. Caută punctele slabe ale adversarilor și se folosesc de ele. Acum ies la suprafață informații pe care nu le-ar vrea publice. Deocamdată, și-au anunțat intrarea în cursă Nicolae Ciucă, Mircea Geoană, Nicolae Ciucă, Elena Lasconi, Cristian Diaconescu, Ana Birchall, George Simion și Diana Șoșoacă. Vor mai fi și alții. Candidaturile se pot depune până pe 5 octombrie.

Politologul Cristian Pîrvulescu a explicat într-un interviu pentru *Newsweek România* ce șanse au candidații la cea mai înaltă funcție în stat, care sunt punctele forte și cele mai slabe ale celor care își doresc funcția de președinte al României.

Mircea Geoană este în campanie de doi ani

Unul dintre candidații la președinție este Mircea Geoană. Nu este la prima încercare de a deveni președinte. Multe sondaje îi dau prima șansă, însă nu este chiar atât de simplu să atragă electoratul.

El a demisionat din funcția de secretar general adjunct al NATO, însă trebuie să strângă 200.000 de semnături dacă vrea să candideze ca independent pentru funcția de președinte al României.

A scris câteva cărți și a fost implicat într-un scandal de plagiat privind lucrarea sa de doctorat. Comisia de la ASE a respins această acuzație.

În cursa sa pentru Cotroceni, pe Geoană îl ajută profilul de secretar general adjunct al NATO și notorietatea sa. „Este un fost politician care se prezintă ca tehnocrat în momentul de față, ceea ce face ca pe fundalul nemulțumirilor permanente ale majorității românilor, legate de clasa politică, să poată beneficia de un sprijin care îi dă șanse de turul al doilea și de a câștiga președinția României. Este evident că are foarte multe calități, are însă probleme care încă nu s-au expus puternic într-o campanie negativă și care ar putea să-l dezechilibreze și probabil că adversarii săi vor încerca acest lucru", a explicat Cristian Pîrvulescu.

Din punctul de vedere al politologului, „candidații Ana Birchall și Cristian Diaconescu sunt mai degrabă candidați anti-Geoană. Spun acest lucru pentru că amândoi sunt foști colaboratori ai lui Mircea Geoană".

PROFESORUL CRISTIAN PÎRVULESCU

Dar fostul secretar adjunct la NATO se pregătește pentru această cursă de peste doi ani.

„Geoană și-a construit cea mai lungă candidatură din istoria României. Zvonurile despre candidatura sa independentă cu sprijinul PSD circulă din anul 2021. Campania efectivă o începe la deschiderea anului universitar 2022, printr-un discurs pe care l-a ținut la Academia de Studii Economice (ASE) din București, acolo unde și-a dat și doctoratul, controversat, dar considerat de comisa de etică de la această universitate ca nefiind plagiat.

Discursul său era de prezidențiabil care anunța un întreg program, foarte interesant, care mergea pe ideile populiste la modă. Nu era o susținere a democrației liberale, ci era centrat pe

MIRCEA GEOANĂ a scris și el o carte, nu doar Nicolae Ciucă

FOTO: INQUAM PHOTOS / CASIAN MITU, GEORGE CĂLIN; OCTAV GANEA

MARCEL CIOLACU ȘI NICOLAE CIUCĂ au scos armele la vedere în campania electorală

anumite probleme care pot să-i îngrijoreze pe cei care susțin democrația. Domnul Geoană este un candidat populist anti-sistem.

De fapt, campania aceasta este începută de doi ani, în mod cvasi-oficial și destul de puțin legal, pentru că, în calitatea domniei sale de secretar general adjunct NATO, nu trebuia să facă politică și cu atât mai puțin politică internă. Domnia sa a emis opinii politice evidente în toată această perioadă.

Iar faptul că secretarul general al NATO a închis ochii, arată măcar un sprijin implicit al candidaturii.

Dincolo de istoria sa politică în România: colaborarea cu Marian Vanghelie, celebra vizită la Kremlin, în toamna anului 2009, înainte de alegerile prezidențiale, despre care nu am aflat decât cu foarte mare dificultate, iar în primele momente nici măcar nu a fost recunoscută, vizita la Sorin Ovidiu Vântu, înaintea primului tur al alegerilor, problemele legate de cumnatul său care a fost condamnat în România și care se află în Turcia, una dintre problemele care ar putea să apară în campanie este finanțarea campaniei sale. Unii vorbesc despre costuri foarte mari. Este foarte important să aflăm cum a fost finanțată această campanie", a spus Pîrvulescu.

Geoană este convins că, în 2009, a fost nedreptățit și că nu a pierdut de fapt alegerile și crede cu sinceritate că de această dată se va face dreptate.

Electoratul său, dacă este să ne luăm după anchetele sociologice, este format dintr-o mixtură care conține și PSD-iști, liberali nemulțumiți și USR-iști, o combinație care îi afectează pe ceilalți contracandidați, a explicat Cristian Pîrvulescu.

Alegerile prezidențiale vor avea loc la 24.11, primul tur, și la 8.12, turul al II-lea

Ciolacu vrea să recupereze electoratul extremist: „Este un cameleon"

Marcel Ciolacu este, de asemenea, un candidat cu șanse la alegerile prezidențiale. Potrivit lui Cristian Pîrvulescu, Ciolacu va încerca să recupereze din electoratul extremist.

„În ceea ce-l privește pe Marcel Ciolacu, este un candidat care are toate șansele să intre în turul al doilea, cu un scor bun, de peste 20%, datorită partidului. Problema standard a PSD este că nu poate să treacă de 50%. De asta nu cred că îl vor cruța în vreun fel pe Geoană.

Unii spun că 30% din electoratul lui Geoană ar proveni din zona PSD. Ceea ce este mult și explică de ce Ciolacu are un scor sub partid. Pentru că o parte din electorat nu-l recunoaște

pe acesta ca fiind un candidat legitim al partidului. Este, probabil, un electorat ceva mai îmbătrânit și are propriile sale stereotipuri.

Dar are și mari slăbiciuni. A început să fie atacat puternic, de la diploma de Bacalaureat, la competențele în politică externă și cunoașterea limbilor străine. Dar va încerca să recupereze electoratul extremist.

A fost de-a dreptul prietenos cu Diana Șoșoacă la celebrele și inutilele consultări cu partidele politice. Inutile pentru că nu aveau nicio bază constituțională și nu făceau decât să o legitimeze pe Șoșoacă, domnul Ciolacu nepărând să înțeleagă că este vicepreședinte al Partidului Socialist European sau puțin păsându-i de acest lucru.

La discursul de la Congresul partidului, nu numai că a menajat, dar a și «explicat» de ce există extremism în România, «de vină» sunt Băsescu, Iohannis și PNL-ul.

Ca urmare, vrea să recupereze acel electorat de 25% pentru turul al doilea. Iar campania este gândită în raport cu datele pe care le are: omul simplu, omul obișnuit, care nu are pretenții.

Pe de altă parte, Ciolacu este, dintre toți candidații, singurul care corespunde unei cariere politice standard, plecând de la poziția de simplu membru și crescând în 30 de ani, pas cu pas.

Este un foarte bun cunoscător atât al realităților din partid, cât și al celorlalte și are o extraordinară capacitate de adaptare.

Este un cameleon. Încearcă să meargă în funcție de ceea ce crede sau îi spun consultanții că este starea opiniei.

Evident că o evaluează greșit, consultații înșiși consideră că România este o țară mult mai conservatoare decât este", a precizat Pîrvulescu

Nicolae Ciucă are un partid în spate. PNL a obținut un rezultat bun la alegerile locale

Nicolae Ciucă este candidatul la președinție din partea PNL. Și-a lansat

ELENA LASCONI
are o luptă mai grea de dus cu adversarii din USR decât cu ceilalți candidați la președinție

recent cartea autobiografică „În slujba țării". Acest demers a fost intens criticat. Se presupune că ar fi costat între două și patru milioane de euro, dar informații despre tiraj și costuri nu s-au făcut publice până în prezent.

În ceea ce privește campania alegerilor prezidențiale din acest an, Nicolae Ciucă este unul dintre cei mai atacați candidați.

„Ciucă este de obicei defavorizat în sondaje, dar, din punctul meu de vedere, capacitatea PNL îi dă lui Ciucă șansa să obțină un rezultat peste sondaje. Noi asistăm la o mulțime de atacuri permanente împotriva lui Nicolae Ciucă. Dacă nu ar fi un candidat important, nu ar fi atacat.

5.10 este data limită pentru depunerea candidaturilor și a semnelor electorale la Biroul Electoral Central

Nu ataci persoane care nu contează.

Nu că nu ar avea foarte multe sensibilități, dar este atacat. Orice articole de presă devin subiect de atac politic și de campanie de presă adversă. Ciucă, folosind terminologia militară care îi este atât de dragă, se află pe teren minat și nu are echipamentul de detecție. Riscul este ca la fiecare pas să sufere o nouă lovitură, ceea ce-l slăbește. Aici este o operațiune tactică bine asumată de adversarii PNL și ai președintelui Iohannis, care vedea în Nicolae Ciucă continuatorul politicii sale.

Este încercarea unora de a împinge România într-o zonă imprevizibilă. De

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; OCTAV GANEA

exemplu, din punctul meu de vedere, domnul Ciolacu este absolut imprevizibil în politica externă și cea internă, în ceea ce privește alianțe și linie politică.

Revenind la Ciucă, el are un partid în spate. PNL a obținut un rezultat bun la alegerile locale, nu la fel de bun ca în 2020, în raport cu PSD. A pierdut, de exemplu, la președinții de Consiliu Județean. Au fost și pierderi surprinzătoare dintr-o atitudine de autosatisfacție, iar aici mă gândesc la Suceava. Are totuși un număr mai mare de primari decât avea în 2020. Cele două partide, PNL și PSD, au 80% din primarii din România, iar acest lucru contează pentru mobilizarea electoratului dependent.

Problema liberalilor este că unii dintre ei se jenează să recunoască identitatea liberală. Au candidat din partea PNL pentru că era o oportunitate sau erau anti-PSD, dar nu pentru că sunt extraordinar de atașați de PNL.

Vom vedea dacă PNL va putea să mobilizeze structura de care dispune", a mai explicat politologul.

Elena Lasconi – problema este legată de capacitatea partidului

Elena Lasconi a pornit în forță anul acesta. Mai întâi a câștigat un nou mandat de primar la Câmpulung, apoi președinția USR, iar acum candidează la președinția României. Stă bine în sondaje, însă trebuie văzut dacă partidul ei poate face față acestei provocări.

„Problema este legată de capacitatea partidului. Este afectat de rezultatele de la europarlamentare și locale, care nu au fost atât de surprinzătoare cât ar spune unii. Sigur, au obținut cu două procente mai puțin decât au sperat, 10%. Problema este că partidul a intrat într-o criză internă, a schimbat președintele și nu pare că poate face alianțe politice care să-l întărească.

Doamna Lasconi este un personaj puternic, din punct de vedere mediatic, cu puțină experiență politică, cu tentația de a acapara voturi de peste tot, ceea ce îi crează unele dezavantaje pentru că o îndepărtează de electoratul tradițional al USR. O să vedem dacă va rezista campaniei sau nu", a mai explicat politologul Cristian Pîrvulescu.

„Șoșoacă se lansează în politica românească prin Bruxelles"

Despre extremiști se vorbește totuși destul de puțin, deși ei sunt mai tot timpul pe rețelele de socializare. Ei au electoratul lor, iar rezultatele obținute la europene sunt încurajatoare. „Nu au câștigat, dar nici nu au pierdut", potrivit lui Cristian Pîrvulescu.

„În ceea ce o privește pe Diana Șoșoacă, ea intră în politica românească prin Bruxelles. În politica mare, pentru că până acum era o fostă reprezentantă AUR care crea diverse probleme pentru a-și face publicitate. Acum are deja un partid care a intrat în Parlamentul European. Din PE, acum atacă foarte bine pozițiile la nivel național. Sondajele de opinie indică pentru ea un sprijin mult peste partid și există probabilitatea ca partidul să intre în Parlament.

Iar acest lucru complică lucrurile. Însă Șoșoacă și Simion doar în cazuri excepționale sunt candidați pentru turul al doilea. Dacă Ciucă și Lasconi sunt candidați care în circumstanțe favorabile pot ajunge în turul 2, dacă nu fac alianță, și nu o fac, Simion și Șoșoacă se canibalizează și nu ajung.

Varianta Ciolacu – Simion era varianta pe care și-o doreau foarte mult PSD-iști, dar aceasta este foarte puțin probabilă în acest moment", a precizat Cristian Pîrvulescu.

Conform calendarului alegerilor, primul tur de scrutin al alegerilor prezidențiale va fi pe 24 noiembrie, iar cel de-al doilea pe 8 decembrie. Alegerile parlamentare vor fi pe 1 decembrie. N

GEORGE SIMION ȘI DIANA ȘOȘOACĂ
au trecut repede de la dragoste la ură

Celălalt front: Republica Moldova și Georgia

„Lupta pentru pace", „protecția suveranității", „morala", „valorile creștine" sunt doar câteva concepte aruncate în luptă de propaganda rusă pe noul front politic al toamnei. – *Ovidiu Nahoi*

NU SE VA TRAGE, PROBABIL, niciun foc de armă. Dar un nou front al confruntării dintre Rusia și Occident se deschide în această toamnă, odată cu alegerile programate în Republica Moldova și Georgia. Moscova uzează din plin de mijloacele războiului hibrid. Și, din punctul ei de vedere, lucrurile par să meargă mai bine în mica republică din Caucaz decât între Prut și Nistru.

Primul tur al alegerilor prezidențiale din Republica Moldova este programat pentru duminică, 20 octombrie. Tot atunci va avea loc și referendumul convocat de președinta Maia Sandu cu privire la orientarea pro-europeană a țării.

Cetățenii sunt chemați să adopte includerea în preambulul Constituției a unor prevederi referitoare la direcția europeană a țării și completarea Constituției cu un nou titlu, „Integrarea în Uniunea Europeană". În Georgia, alegerile generale sunt programate marți, 26 octombrie.

Republica Moldova a deschis negocierile de aderare la Uniunea Europeană, în timp ce Georgiei i s-a recunoscut doar statutul de țară candidată. Decalajul se explică prin atitudinea guvernului de la Tbilisi, care a adoptat o legislație de inspirație rusească, îndreptată împotriva societății civile și puternic criticată la Bruxelles și în capitalele europene.

În acest moment, procesul de aderare al Georgiei este înghețat, în timp ce Republica Moldova face eforturi să avanseze pe calea negocierilor și a reformelor. De partea sa, Rusia încearcă să deraieze referendumul convocat de președinta Maia Sandu și să mențină la Tbilisi actuala guvernare cu comportament ambiguu și care preia în mare parte liniile propagandistice ale Kremlinului.

Visul georgian: cu Europa și împotriva ei

Situația s-a tensionat și mai mult după ce Partidul Visul Georgian, aflat la guvernare, a promis că va dizolva partidele de opoziție, grupate în Mișcarea de Uniune Națională (UNM), dacă va obține suficiente locuri în urma alegerilor din octombrie.

Bidzina Ivanishvili, oligarhul cu multiple afaceri în Rusia, care nu deține o funcție oficială dar este considerat șeful de facto al Visului Georgian, a promis, la rândul său că, „după obținerea majorității constituționale", va declanșa un proces care va avea ca rezultat declararea ca neconstituțională a UNM și a tuturor partidelor satelit sau succesoare.

El și-a acuzat oponenții că s-au înțeles cu națiunile occidentale pentru a deschide un „al doilea front" împotriva Rusiei în cadrul războiului împotriva Ucrainei.

Potrivit oligarhului georgian, „protecția păcii, a demnității, a suveranității, a valorilor creștine și a viitorului strălucit al țării necesită o vigilență constantă, chiar acum".

Visul Georgian practică un dublu discurs. Pe de o parte, denunță amestecul Occidentului în afacerile interne ale Georgiei și atacă „decadența" morală a Vestului. Pe de altă parte, afirmă că susține integrarea europeană a țării ba, mai mult, că ar fi singurul partid capabil să atingă acest obiectiv.

Desigur, această ciudată logică nu este acceptată la Bruxelles, care s-a declarat „îngrijorat" de propunerea de „interzicere a tuturor partidelor de opoziție" propusă de guvernul georgian.

UE a suspendat alocarea a 30 de milioane de euro în sprijinul forțelor de apărare ale Georgiei și a anunțat că va „revizui ajutorul direct acordat guvernului, asigurând totodată sprijinul continuu pentru societatea civilă și mass-media independentă din țară".

„Lupta pentru pace" și alte rafinamente rusești

În cadrul unei întâlniri electorale, premierul georgian Irakli Kobakhidze, care conduce și campania electorală a partidului de guvernământ Visul Georgian, s-a referit la alegerile din 26 octombrie ca la un „referendum decisiv" în care alegătorii „trebuie să aleagă între răz-

RĂZBOI HIBRID
Noul front geopolitic al toamnei se deschide în Georgia și Republica Moldova (sus). „Legea rusească" împotriva societății civile, adoptată în Georgia, a generat proteste masive. Propaganda guvernamentală îi etichetează pe protestatari drept agenți ai războiului global

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

boi și pace, decadență morală și valori tradiționale", „trecut întunecat și viitor european luminos".

Într-adevăr, „pacea" – mai precis cultivarea fricii de război – este una dintre liniile de forță ale propagandei ruse în Georgia. Partidul Visul Georgian acuză opoziția că urmărește să arunce țara în război împotriva Rusiei, la presiunile Occidentului.

Guvernul de la Tbilisi acuză UE că încearcă să destabilizeze țara ca parte a unei agende de „schimbare de regim".

Schimbările legislative, mai ales „legea rusească" prin care ONG-urile care primesc finanțare din străinătate sunt definite drept „agenți străini", au generat proteste masive și au dus, în cele din urmă, la unirea forțelor de opoziție în cadrul Mișcării de Uniune Națională.

Acum, guvernanții îi acuză pe protestatari că sunt manevrați din Occident pentru a provoca o „revoluție colorată" în Georgia. Potrivit unei alalize a EUvsDisinfo, organismal anti-dezinformare al Comisiei Europene, oficialii acuză că protestele împotriva „legii rusești" au fost organizate de Ambasada SUA la Tbilisi.

Mișcarea Puterii Populare, un aliat apropiat al Visului Georgian, i-a etichetat pe diplomații europeni drept instrumente ale „partidei războiului global" care ar încerca să inițieze un proces de „maidanizare" în Georgia și să atragă țara în război împotriva Rusiei.

Alte narațiuni obișnuite din arsenalul Kremlinului susțin, printre altele, că Occidentul este „depravat" și că UE încearcă să-și impună valorile sale decadente, îndeosebi prin propaganda LGBTQI+.

Guvernul susține, de asemenea, că apartenența la UE ar forța Georgia să accepte „depravarea".

Potrivit EUvsDisinfo, un exemplu notabil al acestor narațiuni este POSTV, un canal pro-guvernamental de propagandă, care a produs o serie de filme documentare menite să discrediteze protestele opoziției.

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

Aceste filme au sugerat că protestele au fost orchestrate din străinătate, propagând ideea că puterile occidentale se opun legii „agenților străini" tocmai pentru a-și ascunde finanțarea clandestină a diferitelor grupuri din Georgia.

Posturile proguvernamentale din Georgia au preluat cu entuziasm și au amplificat indignarea oficialilor și liderilor de opinie apropiați Visului Georgian.

Paradoxal, sondajele indică o orientare puternic pro-occidentală a Georgiei, cu o majoritate solidă pro-UE și pro-NATO. Este motivul pentru care Visul Georgian, cu toate derapajele sale, se declară pro-integrare europeană. Pur și simplu, nu poate spune altceva.

Însă formațiunea reușește de minune să jongleze cu fricile georgienilor. Amintirea incursiunii rusești în Georgia, din august 2008, este încă vie și Visul Georgian pozează în apărător al stabilității.

Apoi, de la izbucnirea războiului, numeroși ruși și-au găsit adăpost în Georgia, în încercarea de a scăpa de recrutare și de presiunea ideologică.

BIDZINA IVANIŞVILI,
oligarhul cu interese economice în Rusia, nu deţine nicio funcţie oficială dar este considerat liderul de facto al partidului de guvernământ Visul Georgian (sus). Kremlinul încearcă să deraieze referendumul constituţional din Republica Moldova, dar câtă vreme armatele sale sunt ţinute de ucraineni departe de regiune, opţiunile rămân limitate

Iar aceasta se simte într-o ţară mică şi săracă.

Ar putea fi vorba despre cel puţin 30.000 de persoane, potrivit Centrului Davis pentru Studii Ruseşti şi Eurasiatice al Universităţii Harvard din SUA.

E adevărat, ruşii au venit cu bani, dar aceasta a dus şi la creşterea preţurilor pentru bunuri de bază şi locuinţe. Propaganda guvernamentală a reuşit să întoarcă în favoarea sa această situaţie. Cum? Aruncând pe Ucraina vina pentru declanşarea războiului.

În sfârşit, guvernanţii de la Tbilisi mizează pe caracterul conservator al societăţii georgiene şi amplifică discursul care acuză deriva morală a Occidentului, pozând în apărător al valorilor tradiţionale.

Republica Moldova: Rusia vrea să deraieze referendumul pro-UE

În privinţa Republicii Moldova, Kremlinul pare a-şi fi propus în primul rând deraierea referendumului privind integrarea europeană. Cu alegerile prezidenţiale, dat fiind avansul covârşitor al Maiei Sandu, lucrurile par mai complicate pentru ruşi.

Un sondaj realizat de Institutul pentru Politici şi Reforme Europene (IPRE), în cooperare cu CBS-AXA şi prezentat la 11 iulie, indică faptul că 52% dintre cetăţeni ar vota pentru aderarea la UE şi 26,5% împotrivă. Există un număr relativ mare de indecişi (13,6%) în timp ce peste 8% nu ar participa sau nu ştiu/nu răspund.

Desigur, în cazul referendumului, ponderea celor care ar susţine aderarea la UE ar creşte semnificativ prin exprimarea numeroşilor cetăţeni moldoveni din diaspora, un puternic rezervor pro-vest şi pro-Maia Sandu. Însă un scor neconcludent în interiorul ţării ar da, desigur, apă la moară propagandei ruse, cum că integrarea europeană este un proiect impus din exterior şi respins de cetăţenii ţării.

În plus, Moscova priveşte şi mai departe, inclusiv către alegerile parlamentare din toamna anului viitor. Sondajul IPRE-CBS-AXA indică un scor de 40% pentru Partidul Acţiune şi Solidaritate, dar problema este că formaţiunea Maiei Sandu nu pare a putea avea aliaţi în viitorul parlament, unde se va confrunta cu blocul foştilor comunişti şi cu partidul oligarhului fugar Ilan Şor.

Moscova a sponsorizat în această primăvară formarea unui bloc politic în jurul principalului său aliat, oligarhul fugar Ilan Şor, condamnat pentru o imensă fraudă bancară. Moscova a trimis către Republica Moldova cantităţi uriaşe de bani cash, pentru sprijinirea noii formaţiuni, botezată Victoria, şi pentru cumpărarea de adepţi.

Autoritățile moldovene au confiscat peste un milion de dolari, pe principalul aeroport al Republicii Moldova.

Principalele instrumente ale lui Putin pentru destabilizarea Moldovei sunt sprijinirea rețelelor de corupție din jurul lui Ilan Șor și a fostul lider politic și oligarh fugar Vladimir Plahotniuc.

De asemenea, influența Rusiei se concentrează asupra a două regiuni problematice: Găgăuzia, o mică regiune autonomă din jurul orașului Comrat, locuită de o populație cu origini turce și de religie ortodoxă. Totuși, aproape nimeni nu vorbește aici limba turcă, ci rusa. Zona a devenit un bastion al al lui Șor.

Și mai este Transnistria

În ianuarie, Moldova și-a extins sistemul național de taxe de import-export în Transnistria, în temeiul acordului comercial cu UE.

În privința comerțului, Transnistria a devenit dependentă total de Moldova după ce Ucraina și-a sigilat granița în urma invaziei Rusiei. Așa-zisele autorități transnistrene au cerut sprijinul Rusiei și au organizat proteste. Însă acestea, la fel ca și răspunsul Rusiei, au fost cu mult sub așteptările analiștilor. Încetul cu încetul, Transnistria avansează către o integrare progresivă inevitabilă a economiei sale cu Moldova și Europa. Iar Rusia nu pare a avea mijloacele pentru a opri acest curs. În afară, probabil, de propagandă.

Teama de război, o temă a Kremlinului prezentă și în Republica Moldova

Într-adevăr, dezinformarea este deosebit de puternică în rândul vorbitorilor de limbă rusă, dar nu numai. Vizați sunt, desigur, și românofonii - mai ales cei din mediul rural și locuitorii vârstnici și mai săraci ai orașelor.

Care sunt principalele linii de comunicare?

Ca și în Georgia, pacea și războiul. Potrivit propagandiștilor Kremlinului, apartenența Republicii Moldova la blocul occidental va împinge țara în război contra Rusiei.

În strânsă legătură cu aceasta, idea suveranistă: Republica Moldova își va pierde „statalitatea" și va ajunge, inevitabil, în brațele României.

Mai există și aspectul economic: rușii avansează ideea că produsele agricole moldovenești nu sunt primite pe piața unică a UE, în timp ce în Rusia ar putea fi cumpărate.

Pe scurt, Republica Moldova este dependentă economic de Federația Rusă.

Realitățile economice nu dau însă dreptate propagandei ruse. Uniunea Europeană este de departe principalul partener economic al țării.

Potrivit datelor Comisiei Europene, UE este cel mai mare partener comercial al Moldovei, reprezentând 53,7% din totalul comerțului său în 2023, urmată de Ucraina (13,1%) și China (8,1%).

Ponderea comercială a Moldovei în raport cu Rusia a scăzut semnificativ și reprezintă acum doar 3,7% din comerțul total al Republicii Moldova.

Exporturile moldovenești sunt destinate pieței unice a UE în proporție de 65,4%.

Dar ce va putea obține, în cele din urmă, Rusia, în cele două republici foste sovietice, care acum se pregătesc de alegeri?

Republica Moldova pare mai greu de influențat. Țara a deschis negocierile de aderare și avansează destul de bine pe drumul reformelor. Chișinăul beneficiază din plin de sprijinul Uniunii Europene și are un aliat de nădejde în România.

Dacă, în domeniul schimburilor comerciale, UE este principalul partener – și încă pe o poziție solidă – mai rămâne de rezolvat chestiunea deloc simplă a dependenței energetice de Rusia. În ultimele două ierni, țara a fost supusă unor presiuni inimaginabile de către Kremlin, care a sistat livrări de gaze și energie, obligând țara să meargă pe piața liberă, foarte scumpă.

Moscova spera că explozia facturilor va determina o mișcare socială de proporții, care va răsturna guvernul pro-european și pe președinta Maia Sandu. Nu s-a întâmplat.

KREMLINUL își concentrează atenția pe Găgăuzia, o mică regiune autonomă cu o populație de origine turcă, dar în care limba vorbită este rusa. Zona a devenit un bastion al oligarhului fugar Ilan Șor. Cu tot decorul ei sovietic, Transnistria migrează inevitabil spre Republica Moldova și Europa. Economia și comerțul își spun cuvântul, iar Rusia nu are prea multe argumente (jos)

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

Între timp, ţara şi-a redus oricum dependenţa de Rusia, graţie contractelor de gaz lichefiat şi interconectărilor cu România. Şi lucrurile avansează.

Atâta timp cât armatele ruse nu reuşesc să treacă de Odesa şi să deschidă un nou front în sud, posibilităţile de influenţă ale Kremlinului în Republica Moldova par limitate.

Cu totul altfel se prezintă lucrurile în Georgia. Mica republică din Caucaz apare ca mult mai vulnerabilă. Partidul oligarhului Ivanişvili deţine guvernarea iar preşedinta pro-occidentală Salome Zurabishvili are puteri limitate. De pildă, ea şi-a folosit toate pârghiile legale şi constituţionale pentru a opri controversata lege cu privire la „agenţii străini", însă actul normative a intrat în vigoare, în cele din urmă. Deşi, în discurs, se declară pentru aderarea la UE, Visul Georgian ia decizii exact în sensul invers, ceea ce blochează întregul proces. Georgia nu a deschis negocierile de aderare, precum Republica Moldova şi Ucraina, iar deciziile politice de la Tbilisi îndepărtează o asemenea perspectivă. Ceea ce, evident, place Rusiei.

ALEGERI ÎN GERMANIA

O atenționare est-germană (și) pentru România

Șocul electoral din landurile est-germane Turingia și Saxonia are profunde cauze identitare. Un semn de atenționare și pentru România. – *Ovidiu Nahoi*

EXTREMA DREAPTĂ câștigă pentru prima dată un scrutin de land în Germania. Exact acolo unde, acum 100 de ani, naziștii intrau pentru prima dată într-o adunare regională.

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

ACUM 100 DE ANI, TURINGIA era primul land german care valida prin vot partidul nazist, acordându-i 9% și trimițându-l pentru prima dată într-un parlament regional.

După alegerile din 1 septembrie, Turingia a devenit primul land în care extrema dreaptă (Alternativa pentru Germania, AfD) câștigă alegerile, după cel de-Al Doilea Război Mondial. Mai mult, electoratul a votat masiv pentru alte două formațiuni antisistem: Die Linke (foștii comuniști est-germani) și Sarah Wagenknecht (BSW) o formațiune desprinsă din extrema stângă. În landul vecin, Saxonia, AfD s-a clasat pe locul doi, la mică distanță de formațiunea de centru-dreapta CDU.

Rezultatele alegerilor din landurile est-germane Saxonia și Turingia ar putea avea câteva explicații la îndemână: situația economică precară, discrepanțele care încă se mai mențin în comparație cu landurile din vest, imigrația, războiul din Ucraina, lipsa de perspectivă a tinerilor.

Și, totuși, aceste argumente sunt greu de susținut. Landurile estice au un nivel de migrație cu mult mai scăzut decât cele din vest, acolo unde formațiuni precum Alternativa pentru Germania (AfD), Sahra Wagenknecht (BSW) sau Die Linke, moștenitoarea fostului partid comunist est-german, nu se bucură de o asemenea tracțiune.

Amenințarea războiului nu există și, oricum, sprijinul pentru Ucraina nu este de competența autorităților de land.

De la reunificare, statul german a plătit 1,75 trilioane de euro pentru landurile din est, a căror economie a crescut, inclusiv grație unor investiții în înalta tehnologie, precum Intel sau Tesla.

De fapt, economiile din est au crescut mai repede decât în landurile vestice și tendința de migrație a populației s-a inversat în ultimul deceniu: mai mulți germani vin din vest pentru a se stabili în est decât invers.

Transformată în ruine de bombardamentele aliate din februarie 1945, Dresda a fost refăcută din temelii după reunificare. Orașul rămăsese în mare parte distrus în perioada fostei Republici Democrate. Statul comunist pur și simplu nu era capabil de reconstrucție.

Azi, Dresda, readusă la splendoarea din epoca barocă, grație unor renovări de mare finețe și foarte costisitoare, a devenit un magnet pentru turiști. Leipzig, oraș universitar, cu o intensă viață economică și comercială, este denumit „noul Berlin", fiind o atracție pentru tinerii educați și înalt calificați.

Și, atunci, cum de a fost posibil?

Sociologul Steffen Mau, autorul unei unei noi cărți de succes despre diviziunea Est-Vest, „Ungleich Vereint: Warum der Osten Anders Bleibt" („Inegal uniți: De ce Estul rămâne diferit") vorbește despre o problemă identitară.

Citat de publicații precum *Foreign Policy* sau *The New Statesman*, el spune că statele din est au de departe cea mai mică proporție de cetățeni străini dintre statele federale, și tocmai acele comunități cu cel mai mic număr de străini au avut tendința de a vota disproporționat pentru AfD.

În realitate, cetățenii din aceste landuri nu au nimic de câștigat din admirarea președintelui rus Vladimir Putin.

UE, pe care AfD o critică pentru că „spoliază" Germania, a contribuit enorm la dezvoltarea statelor din est de la unificare, cu subvenții în valoare de 48 de miliarde de euro.

O nouă identitate

Potrivit lui Mau, schimbările de după 1990 au obligat populația din landurile de est să se adapteze noilor tendințe. O nouă adaptare, ca urmare a actualelor realități economice și tehnologice, este acum respinsă. În plus, există așanumita Ostalgie, nostalgia intens cultivată pentru fosta Republică Democrată, un sentiment care nu se stinge cu trecerea generațiilor, ba chiar se menține în rândul unei categorii de tineri care nu a cunoscut niciodată „binefacerile" comunismului.

FOTO: PROFIMEDIA IMAGES

Estul Germaniei s-a dezvoltat, indiscutabil, în ultimele două decenii, dar acest lucru n-a putut împiedica resentimentele celor care se consideră „lăsați în urmă". Acestea sunt sporite și mai mult în zona rurală și în micile orașe, de unde tinerii migrează spre marile centre urbane, mai dezvoltate.

AfD a alimentat puternic sentimentul „cetățeni de clasa a doua" resimțit de mulți est-germani – inclusiv din cauza a ceea ce extrema dreaptă a numit tratamentul favorabil al imigranților. Retorica s-a amplificat odată cu apariția refugiaților din Ucraina.

În plus, progresul economic și social înregistrat în ultimele două decenii a generat, pur și simplu, nevoia de afirmare a unei noi identități. „Noi suntem

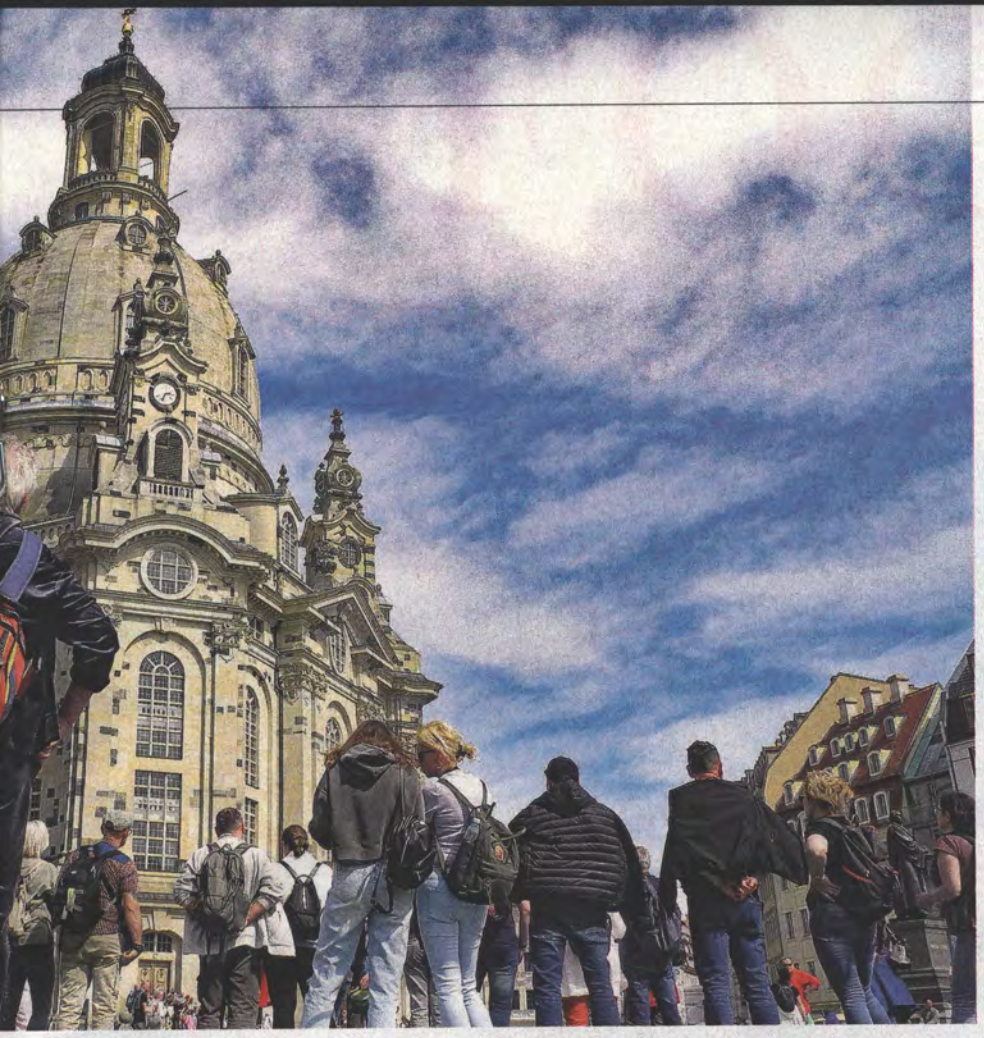

DRESDA și-a recăpătat strălucirea barocă după reunificare, în timp ce regimul comunist nu reușise să o scoată din ruine. Dar acest lucru nu împiedică nostalgia pentru fosta RDG.

altfel" – este acum mesajul celor din est. Nici vorbă de „recunoștință" pentru saltul economic și social înregistrat.

Mau vorbește despre apariția unei noi identități politice distincte, specifică Estului.

Desigur, alegerile din cele două landuri germane nu pot fi desprinse de tendințele deja existente în Europa. În Franța și Italia, social-democrația s-a prăbușit. La fel, în state central-europene precum Ungaria și Polonia. De asemenea, extrema dreaptă s-a consolidat în numeroase țări. Inclusiv în Spania și Portugalia, considerate „vaccinate" de amintirea dictaturilor de dreapta care au luat sfârșit la mijlocul anilor 1970.

Toate acestea sunt lecții de învățat pentru România. Elementele prezente în Germania de Est se regăsesc și între Carpați și Marea Neagră, ba chiar în doze mai substanțiale: de la discrepanțele în dezvoltarea regională, la diferențele dintre rural și urbanul mic, respectiv urbanul mare. De la sentimentul de abandon al celor „lăsați în urmă" de saltul tehnologic, la nevoia de afirmare a unei noi identități naționale și religioase. N

Alegeri în Turingia

Rezultate preliminare (%)

Sursa: State Election Commissioner

PREZENȚA CRESCÂNDĂ A CHINEI ÎN ARCTICA INFLAMEAZ

FOTO: TRINE LISE SVIGGUM HELGERUD

FOC

TENSIUNILE CU SUA.

ȘI

GHEAȚĂ

de **DIDI KIRSTEN TATLOW**

NOUA FRONTIERĂ
O parte a instituției de apărare a Chinei își desfășoară activitatea la stația de cercetare Ny-Ålesund din Norvegia.

ÎN TIMP CE VARA ARCTICĂ TOPEȘTE URMELE URȘILOR polari de pe gheața mării din jurul insulei norvegiene Spitsbergen, zeci de oameni de știință chinezi sosesc la o instalație păzită de un tip foarte diferit de creatură albă - leii de piatră din Shanghai. Aproximativ 50 de cercetători din China sunt așteptați în acest an la stația științifică norvegiană Ny-Ålesund din arhipelagul Svalbard, unde un mascul și o femelă leu păzesc ușa „Stației Fluviului Galben" din China. Acesta este cel mai mare număr de cercetători de la începutul pandemiei COVID-19, unii dintre ei fiind așteptați să rămână până la sfârșitul iernii polare.

Prezența chineză în creștere este un semn al importanței tot mai mari a Arcticii pentru Beijing, pe măsură ce China apare ca o putere globală care provoacă Statele Unite și aliații săi. Asta chiar dacă acest lucru se întâmplă la mare distanță, China aflându-se la aproape 1.450 de kilometri de Cercul Arctic (distanța dintre New York și Tallahassee). Svalbard, aparținând Norvegiei, aliat american al NATO, dar aproape de Rusia, un aliat strategic al Chinei, este un centru științific internațional accesibil, care a devenit un microcosmos al luptei dintre puterile mondiale în Arctica.

O investigație *Newsweek* arată că un institut științific chinez, care își desfășoară activitatea pe insula unde cercetarea în „scopuri de război" este interzisă, face parte din sistemul de apărare al Chinei, ceea ce ridică semne de întrebare cu privire la faptul dacă acesta sfidează interdicția, efectuând potențiale cercetări „cu dublă utilizare" care au aplicații militare, precum și civile. Între timp, un contractor chinez în domeniul apărării aerospațiale este deservit de o stație terestră de satelit din Svalbard, chiar dacă Norvegia interzice transmiterea de date „numai sau în principal" în scopuri militare, ceea ce ridică întrebări suplimentare privind securitatea.

Newsweek a urmărit expansiunea puterii și influenței chineze de la insulele îndepărtate din Pacificul de Sud până în Caraibe și în inima Statelor Unite. Arctica mar-

FOTO DIN STÂNGA: DIDI KIRSTEN TATLOW; SERGEI GUNEYEV/POOL/AFP/GETTY; KEVIN FRAYER/GETTY

chează o nouă frontieră care are o importanță strategică majoră, dată fiind proximitatea sa față de America și aliații săi din NATO. Arctica are, de asemenea, o importanță economică, deoarece încălzirea climei mondiale oferă mai mult acces la noi rute de transport maritim și la bogății minerale oceanice inaccesibile anterior. Din punct de vedere științific, regiunea arctică reprezintă o cheie nu numai pentru cercetarea civilă, ci și pentru dezvoltarea unor capacități militare puternice, de la adâncul mării, până la spațiul cosmic. China afirmă că „securitatea polară" face parte din securitatea statului său.

„China este țara în care cred că majoritatea tensiunilor din Arctica devin cu adevărat problematice, deoarece nu am mai lucrat cu ea în Arctica până acum", a declarat Gregory Falco, profesor de inginerie aerospațială la Universitatea Cornell. „Este un jucător nou pe care nu ne așteptam să îl avem acolo".

China susține că obiectivele sale în Arctica sunt pașnice și nu în detrimentul altora. „Obiectivele politice ale Chinei privind Arctica sunt: să înțeleagă, să protejeze, să dezvolte și să participe la guvernarea Arcticii, să protejeze interesele comune ale tuturor țărilor și ale comunității internaționale în Arctica și să promoveze dezvoltarea durabilă a Arcticii", a declarat Biroul de presă al Ambasadei Chinei la Oslo într-un e-mail trimis către *Newsweek*.

„Agitația țărilor relevante cu privire la cercetarea cu dublă utilizare este complet nefondată și sună mai mult ca «măsurarea porumbului altora cu ajutorul propriei baniță»", a declarat ambasada.

Dar SUA au luat notă de concurența în creștere atât cu China, cât și cu Rusia. Anul trecut, Departamentul de Stat a redeschis un post în Arctica norvegiană, care fusese închis în 1994. În martie, oficialul științific de top din cadrul Departamentului pentru Securitate Internă a vizitat Svalbard. În luna mai, guvernul norvegian și-a exprimat îngrijorarea cu privire la ceea ce unii ar putea încerca să facă în Svalbard, într-un document care a reafirmat suveranitatea norvegiană și a subliniat riscul cercetării cu dublă utilizare. Guvernul norvegian nu a indicat nicio țară. Într-o declarație pentru *Newsweek*, secretarul de stat norvegian pentru afaceri externe Eivind Vad Petersson a semnalat, de asemenea, îngrijorări cu privire la posibilele cercetări cu dublă utilizare. „Orice activitate militară străină în Svalbard este interzisă și ar constitui o încălcare gravă a suveranității norvegiene", a declarat el.

China s-a arătat anterior deranjată de restricțiile de cercetare din arhipelag, unde prezența sa a fost formalizată printr-un tratat în perioada pre-comunistă, în anii 1920. Aceasta a făcut apel la „libertatea de cercetare științifică" și la „internaționalizare". Norvegia spune că pot fi studiate doar științele naturale, cu accent pe climă, și pot fi efectuate unele cercetări privind patrimoniul cultural.

COLABORARE
CRIRP derulează proiecte în Norvegia. Acesta a colaborat cu unitatea navală PLA (sus) și a fost lăudat de Comisia militară centrală, al cărei șef este Xi Jinping (sus, alături de Vladimir Putin).

Cercetare cu dublă utilizare

După nopțile polare de 24 de ore, primii trei cercetători chinezi au sosit la stația Yellow River la sfârșitul lunii aprilie. Proiectele planificate includ „studii operaționale și proiecte de cercetare științifică în domeniile glaciologiei, ecologiei terestre și marine și fizicii spațiale", a declarat Hu Zhengyi, șeful stației, pentru publicația de stat *China Daily*.

Fizica spațială ocupă un loc proeminent în activitatea Institutului chinez de cercetare a propagării undelor radio, sau CRIRP, care are două proiecte active în derulare până în 2030, conform site-ului web al guvernului norvegian Research in Svalbard, sau RiS. Totuși, numele CRIRP nu arată identitatea sa completă.

Cercetările *Newsweek* arată că institutul aparține China Electronics and Technology Group Corporation, cunos-

NU ESTE DE VÂNZARE
Încercările de a cumpăra proprietăți în principala așezare din Svalbard (sus) au fost zădărnicite. Cercetătorii chinezi sunt activi în apropiere (dreapta).

cut sub numele de CETC, cel mai mare conglomerat de electronice militare din China. Pe plan intern, acesta este identificat drept Institutul 22 al corporației de stat, conform declarațiilor și fotografiilor de pe site-urile oficiale în limba chineză care arată că sunt unul și același.

În China, CRIRP nu ascunde obiectivele activității sale. Acesta a fost înființat în 1963 în scopuri militare și a condus dezvoltarea radarului „over-the-horizon" al Chinei, care poate detecta rachete, unele antene submarine și chiar avioane stealth la distanțe mari, arată rapoartele de cercetare.

„Consolidarea armatei" a fost unul dintre obiectivele principale stabilite într-un discurs rostit anul trecut de Chen Xinyu, directorul și secretarul de partid al institutului, cu ocazia celei de-a 60-a aniversări a acestuia, un rol dublu care subliniază vechimea sa în cadrul instituției comuniste.

Mesaje de felicitare din partea Comisiei militare centrale a țării, condusă de liderul chinez Xi Jinping, au salutat activitatea institutului. Acesta „a aderat la principalele sale responsabilități și și-a îndeplinit responsabilitatea principală în industria militară și a adus contribuții importante la modernizarea apărării naționale a Chinei și la îmbunătățirea puterii naționale globale", au declarat comisia și alte organizații militare, potrivit site-ului web al CETC.

CRIRP a colaborat cu 13 unități ale Armatei Populare de Eliberare, inclusiv Marina, Forța de Rachete, Forța de Sprijin Strategic pentru Spațiu și Departamentul Statului Major Întrunit al Comisiei Militare Centrale, potrivit platformei de informații open-source Data Abyss din Dayton, Ohio, și cercetării *Newsweek*.

De exemplu, institutul a colaborat cu unitatea 92941 a Marinei PLA privind „detectarea radarului în zonele oarbe din mediul marin" și cu unitatea 61191 a Statului Major Întrunit privind „radarul de supraveghere a țintelor spațiale". Două studii întreprinse la filiala Qingdao a institutului sunt prefixate cu „XXX", indicând faptul că sunt clasificate. Qingdao este filiala principală în cercetarea nordică a institutului.

Potrivit unei descrieri a cercetării de pe site-ul RiS, CRIRP efectuează observații atmosferice și ionosferice în Ny-Ålesund, inclusiv asupra vremii spațiale, a aurorelor boreale și a electronilor - care sunt, de asemenea, importanți pentru detectarea, urmărirea și identificarea țintelor, potrivit specialiștilor. Cercetările la distanță se desfășoară prin intermediul echipamentelor instalate în Stația Fluviului Galben, care sunt analizate de echipe din China, ceea ce face dificilă stabilirea cu certitudine a utilizatorilor finali, potrivit relatărilor despre proiecte împărtășite cu *Newsweek* de către un cercetător chinez căruia i s-a acordat anonimatul pentru a vorbi despre un subiect sensibil.

„Evaluarea mea este că acest institut le face pe toate, de la climă și foraje pentru petrol și gaze, până la cercetări radar clasificate", a declarat LJ Eads, fondatorul Data Abyss, care este cofinanțat de Pentagon.

„Există încă o cercetare clară a mediului și a atmosferei care nu avansează PLA", a spus Eads, referindu-se la Armata Populară de Eliberare a Chinei. „Dar apare o problemă: este, de asemenea, cu dublă utilizare".

Probabilitatea ca cercetările din Svalbard să poată fi utilizate în scopuri militare este subliniată de cercetările efectuate de Yang Shenggao de la Universitatea de Știință și Tehnologie a Armatei Populare de Eliberare, un alt partener de colaborare al CRIRP. Yang a folosit date din Svalbard și de la bazele chineze din Antarctica pentru a studia ghidarea rachetelor.

„Sistemele militare pot prevedea și atenua mai bine

„China este locul unde cred că cea mai mare parte a TENSIUNII ARCTICE devine cu adevărat problematică, pentru că pur și simplu nu am mai lucrat cu ei în Arctica înainte."

FOTO DIN STÂNGA: DIDI KIRSTEN TATLOW; ZHAO DINGZHE/XINHUA/GETTY (2)

CAPTAREA DATELOR
Un cercetător adjunct de la Institutul de Cercetare Polară din China făcea fotografii în apropierea stației Yellow River, iarna trecută.

FOTO: ZHANG YULIANG/XINHUA/GETTY

efectele perturbărilor ionosferice asupra semnalelor radar pentru «ghidarea precisă a ICBM-urilor [rachete balistice intercontinentale], asigurându-se că acestea rămân pe traiectoriile dorite în ciuda variabilității ionosferice»", se arată într-una dintre lucrările lui Yang.

Cercetătorii polari norvegieni au părut să minimalizeze îngrijorările în comentariile pentru *Newsweek*. Geir Gotaas de la Programul Ny-Ålesund al Institutului Polar Norvegian a declarat: „Nu avem niciun motiv să punem la îndoială concluziile dvs. conform cărora CRIRP este un institut de cercetare în cadrul CETC. Cu toate acestea, entitatea înregistrată în RiS ca fiind angajată în cercetare în Svalbard este CRIRP".

„Se pare - în toate sensurile - că este un actor de cercetare legitim", a declarat Gotaas, referindu-se și la implicarea institutului într-un alt organism de cercetare, European Incoherent Scatter Association, EISCAT, care are un radar în Svalbard.

Acest radar este conectat la o rețea de stații din Norvegia, Suedia și Finlanda, unde un alt institut aparținând CETC a furnizat 30.000 de antene pentru un nou „radar de dispersie" masiv numit EISCAT_3D. Autoritățile suedeze restructurează asociația într-o companie exclusiv nordică din motive de securitate. CRIRP nu va face parte din noua societate.

Maria Thuveson, director executiv al Consiliului suedez pentru cercetare, a declarat prin e-mail pentru *Newsweek* că, deși antenele EISCAT_3D provin din China, alte componente esențiale provin din țările nordice. Ea a refuzat să spună dacă CRIRP va participa la cercetare în viitor. Sateliții reprezintă o altă preocupare majoră de dublă utilizare pentru Norvegia și pentru SUA. Sateliții a cel puțin nouă entități chineze, inclusiv contractorul de apărare Shenzhen Aerospace Dongfanghong, sunt deserviți de stația terestră SvalSat din Svalbard, potrivit autorității de comunicații norvegiene Nkom. Potrivit lui Kai Steffen Østensen de la Nkom, nu s-a constatat că microsatelitul operat de compania Shenzhen și de alte două organizații din China încalcă normele care interzic transmiterea de date în scopuri

SANCTUAR ȘTIINȚIFIC **Hu Zhengyi, din echipa chineză de expediție arctică, la stația Yellow River în iunie. Încă 50 de cercetători din China sunt așteptați în acest an.**

„Toate activitățile militare străine în Svalbard sunt interzise și ar constitui **O ÎNCĂLCARE GRAVĂ** a suveranității norvegiene".

militare specifice sau integrale. Scopul său era „observarea terestră a zonei polare și deservirea transportului maritim pe pasajul arctic". Să ai un proprietar care a fost implicat în „operațiuni de tip dual-use" nu descalifică un satelit, a spus Østensen.

Întrebată despre posibila activitate prin satelit a Chinei pe navele din Arctica din apropierea apelor Svalbard și din alte părți ale regiunii, purtătoarea de cuvânt a Ministerului de Externe, Mariken Bruusgaard Harbitz, a declarat: „Autoritățile norvegiene urmăresc îndeaproape activitatea din Marele Nord".

În întreaga Arctică

Svalbard nu este singurul loc din Arctica în care oamenii de știință chinezi sunt activi. În Marea Chukchi, lângă Strâmtoarea Bering, unde se întâlnesc SUA și Rusia, oamenii de știință de la Universitatea de Inginerie Harbin, instituție care are legături cu armata, cercetează acustica subacvatică, care este esențială pentru siguranța navigației submarinelor.

Cercetarea chineză este în curs de desfășurare și în Islanda, beneficiind de sprijinul activ al oficialilor și oamenilor de știință islandezi. Institutul de Cercetări Polare din China, sau PRIC, din Shanghai, care operează expedițiile chineze în Arctica și Antarctica, a deschis un Observator Arctic Comun China-Islanda în Kárhóll în 2018, împreună cu parteneri islandezi, pentru a monitoriza și cerceta atmosfera superioară și spațiul, inclusiv cu ajutorul tehnologiei LiDAR, care măsoară distanțele față de ținte cu ajutorul laserului.

„Oamenii se întreabă de ce este China interesată de Arctica? Dar de ce nu ar fi China interesată de Arctica?", a declarat Gørild Heggelund de la Institutul Fridtjof Nansen din Oslo. „Sunt interesați de știință, în special în ceea ce privește modul în care schimbările din Arctica vor afecta China însăși".

Cercetarea cu dublă utilizare efectuată de China a fost „principala preocupare" în Arctica, a declarat Marc Lanteigne, profesor de științe politice la Universitatea Arctică a Norvegiei din Tromsø. „Interesele și proiectele științifice chineze în Arctica sunt susceptibile de a fi utilizate pentru progresul strategic și militar. Se înțelege că aceste informații vor fi transmise armatei chineze. Aceasta este pur și simplu natura guvernului chinez".

Motivul pentru care Arctica este atât de importantă pentru cercetarea științifică a Chinei este evidențiat în publicațiile sale. „În regiunea arctică, există cea mai scurtă linie dreaptă care leagă America de Nord, nordul Europei și nordul Asiei, astfel încât poziția strategică a regiunii arctice devine din ce în ce mai importantă", potrivit unui studiu din *Chinese Journal of Polar Research*, care este publicat de PRIC.

Îmbrânceli între puteri

Cu toate acestea, interesele Chinei în Arctica sunt mult mai largi decât știința, deoarece puterile globale se înghesuie acum pe banchizele din mările înghețate ale regiunii. În 2019, fostul congresman și director al CIA Mike Pompeo a avertizat public cu privire la ambițiile Chinei în Arctica, adâncindu-și criticile în 2021, când a dat un mesaj pe Twitter în care spunea că pretenția

ÎN PRODUCȚIE **Cel de-al 10-lea reactor nuclear RITM-200 pentru un spărgător de gheață este finalizat la Moscova. Rusia are zeci de spărgătoare de gheață, SUA au doar două.**

FOTO: FROM LEFT: ZHAO DINGZHE/XINHUA/GETTY (3); DIDI KIRSTEN TATLOW; ALEXANDER NEMENOV/AFP/GETTY

DE VEGHE Mike Pompeo (sus) a criticat afirmația Chinei că este un stat „aproape arctic", în timp ce Paza de Coastă a SUA supraveghează apele americane din jurul Alaskăi (sus).

națiunii îndepărtate de a fi un stat „aproape arctic" este o „ficțiune comunistă".

„China are interese militare puternice în Arctica, inclusiv încercarea de a aduce un submarin înarmat nuclear în apele arctice", a declarat Anne-Marie Brady, profesor de politică la Universitatea Canterbury din Noua Zeelandă și autor al cărții *China as a Polar Great Power*. „Dacă China ar reuși acest lucru, ar schimba regulile jocului în ceea ce privește descurajarea nucleară. Asta i-ar oferi practic descurajarea nucleară a celei de-a doua loviturii".

Într-un alt semn al creșterii presiunii în Arctica, patru nave militare chineze s-au aventurat aproape de apele americane din Alaska în iulie, apoi bombardiere rusești și chineze cu capacitate nucleară au zburat în zona de identificare a apărării aeriene a SUA din Alaska. Acestea nu au intrat în spațiul aerian al SUA. Interesele economice sunt împletite cu activitățile strategice, de cercetare și de informații. Oficialii chinezi cred că calota glaciară arctică s-ar putea topi până în 2050, deschizând Ruta Maritimă Nordică pentru flota comercială chineză. Acest lucru ar întrerupe aproximativ o treime din rutele maritime actuale.

Gigantul maritim de stat COSCO, care are celule ale Partidului Comunist la bordul navelor sale și susține PLA, a început deja să parcurgă ruta cu spărgătoare de gheață rusești. În iunie, compania nucleară de stat Rosatom din Rusia și compania chineză Hainan Yangpu New Shipping Company au semnat un acord la Sankt Petersburg pentru un serviciu de transport de containere pe tot parcursul anului de-a lungul pasajului nord-estic. Alte interese economice ale Chinei - alături de alte țări precum Norvegia - includ mineritul de adâncime. Autoritatea internațională pentru fundul mării ar putea începe să distribuie permise de exploatare încă din 2025.

Ambițiile Chinei în Arctica erau pe termen lung și includeau cercetarea și guvernanța, dar și activități de informații, a declarat Jon Fitje Hoffmann, consilier special al guvernatorului din Svalbard. „Este dificil să evaluăm orice fel de daune sau orice fel de întrebări concrete în cazul în care avem o preocupare", a declarat el într-un interviu. „Este vorba mai degrabă de dezvoltarea pe termen lung și de modul în care vor proceda pentru a-și spori influența. Au la dispoziție un aparat de informații enorm și este clar că vor să îl folosească".

Interesele chineze - adesea persoane care nu pot fi legate direct de stat, dar uneori și instituții - au încercat, de asemenea, să se stabilească în Longyearbyen, principala așezare din Svalbard, cumpărând proprietăți sau oferindu-se să construiască locuințe, sau solicitând să înființeze o stație LiDAR, a declarat Fitje Hoffmann. Încercările au eșuat, Norvegia încercând să mențină arhipelagul majoritar norvegian și să consolideze controlul guvernamental asupra infrastructurii importante.

Statele Unite au luat act de interesul tot mai profund al Chinei. În 2022, Casa Albă a publicat o strategie națională privind Arctica, care a subliniat rolul tot mai important al unei țări pe care a identificat-o drept principalul său rival strategic. Departamentul de Stat a redeschis anul trecut postul de prezență americană din orașul Tromsø, situat în regiunea arctică a Norvegiei. Acesta fusese închis în 1994. În ianuarie, Departamentul pentru Securitate Internă a anunțat o finanțare de 46 de milioane de dolari pentru un nou centru de cunoștințe despre Arctica la Universitatea din Anchorage, Alaska. Iar, în martie, Dimitri Kusnezov, înalt responsabil știin-

„China are interese militare puterniceîn Arctica, inclusiv încercarea de a trimite un **SUBMARIN ÎNARMAT NUCLEAR** până în apele arctice ... Ar fi o schimbare a jocului".

FOTO: FROM LEFT: CHIP SOMODEVILLA/GETTY; U.S. COAST GUARD PACIFIC AREA; U.S. ARMY/BRANDON VASQUEZ

FRONTUL RECE Soldații americani din Alaska iau parte la o sarcină care îi ajută să opereze cu succes în condiții îndepărtate și extreme de iarnă arctică.

ţific al departamentului, a vizitat Svalbard împreună cu consilierul ştiinţific şef al guvernului canadian, aceasta fiind a doua vizită într-un an.

Cu toate acestea, SUA au rămas în urmă în anumite privinţe, având doar două spărgătoare de gheaţă, dintre care unul este indisponibil. În iulie, SUA, Canada şi Finlanda au anunţat un plan comun de construcţie a unor noi spărgătoare de gheaţă. China a lansat al treilea spărgător de gheaţă, Jidi, în iunie, urmând ca anul viitor să lanseze al patrulea. Rusia are zeci de nave, inclusiv nave cu propulsie nucleară.

Cooperarea potenţială dintre Rusia şi China în Arctica este, de asemenea, o preocupare pentru Statele Unite şi aliaţii lor în prezent. În aprilie, Esther McClure, directorul Departamentului Apărării pentru politica privind Arctica şi oceanele, a vorbit despre „o lipsă de claritate" cu privire la intenţiile Rusiei şi Chinei. Cele două ţări şi-au consolidat alianţa din momentul invaziei Rusiei în Ucraina din 2022, care au adus Moscova sub sancţiuni occidentale înăsprite.

Troy Bouffard, directorul Centrului pentru Securitate şi Rezilienţă Arctică de la Universitatea Alaska Fairbanks, a declarat pentru *Newsweek* că provocările din partea Chinei sunt în creştere, iar SUA trebuie să răspundă. El a spus: „Statele Unite au nevoie urgentă de o strategie naţională cuprinzătoare, potenţial la scară mare, cu o viziune durabilă pe termen lung, care va transcende ciclurile electorale americane".

În iulie, Pentagonul a anunţat o strategie actualizată pentru regiunea arctică, pe fondul a ceea ce a declarat a fi o „cooperare în creştere" între China şi Rusia. Aceasta prevedea o prezenţă militară sporită, capacităţi de informaţii şi cooperare între SUA şi aliaţii săi.

Mao Ning, ministrul chinez de Externe, a declarat că noua strategie denaturează rolul Chinei, despre care a spus că se bazează pe „câştig reciproc şi durabilitate".

Un loc pentru o potenţială colaborare sino-rusă este chiar Svalbard. Anul trecut, oficialii ruşi s-au oferit să înfiinţeze acolo un centru de cercetare rival pentru Rusia, China şi alţi membri ai alianţei BRICS, în fosta aşezare minieră sovietică Pyramiden, la aproximativ 100 km de Ny-Ålesund.

Institutul polar al Chinei nu a răspuns întrebărilor cu privire la eventuala sa participare. „Îşi păstrează planurile ascunse", a declarat Lanteigne.

SPAȚII GOALE De la atacul Hamas asupra Israelului din 7 octombrie 2023, industria turistică a țării, în valoare de 6 miliarde de dolari, a scăzut considerabil. Puține zboruri comerciale mai ajung în Israel, iar principalele locuri de pelerinaj și de turism, precum Moscheea Al-Aqsa *(foto)*, sunt goale.

FOTO: GETTY

RĂZBOIUL ISRAEL - HAMAS

Orașul Sfânt, redus la tăcere

În mod normal un centru plin de viață al religiei, turismului și comerțului, Orașul Vechi din Ierusalim pare mai mult un oraș fantomă, după data de 7 octombrie

de **JASON FIELDS**

ATÂT TIMP CÂT ȚARA SFÂNTĂ A FOST SFÂNTĂ, pelerinii s-au îndreptat spre Ierusalim. Au venit pentru a oferi sacrificii lui Dumnezeu sau pentru a depune mărturie despre suferința Sa. Au venit să se roage și să contemple locul lor în creația lui Dumnezeu - și să cumpere suveniruri ieftine, inclusiv tricouri proaspăt făcute cu emblema colegiilor lor de acasă.

Ideea este că ei au venit întotdeauna.

Dar, de la 7 octombrie, nu au mai venit.

„Munca s-a oprit instantaneu" după 7 octombrie, a declarat ghidul Dvir Hollander de la Just Jerusalem Tours, stând în bucătăria sa de la Kibbutz Ramat Rahel, chiar lângă Ierusalim. Hollander, care de mulți ani conduce tururi ale Orașului Vechi, și-a petrecut ultimele luni în mare parte acasă, culegând cireșe și predând tenis.

Militanții Hamas din Gaza care au ucis aproape 1.200 de persoane în Israel - și au răpit 251, inclusiv pe Ofir Engel, nepotul adolescent al lui Hollander - au fost însoțiți de atacuri cu rachete care au ajuns departe în țară, unele dintre ele vizând Ierusalimul. Atacurile cu rachete asupra altor părți ale Israelului sunt frecvente de mult timp, dar, deoarece Ierusalimul este pământ sfânt și pentru musulmani, relativ puține rachete sunt îndreptate spre el.

Marile companii aeriene nu zboară în zone de război, astfel că zborurile au fost anulate cu miile și timp de mai multe săptămâni. Chiar și acum, la 10 luni de la atacuri, zborurile comerciale sunt relativ puține și foarte scumpe.

Pentru oameni precum Hollander, care se bazează pe o felie din plăcinta turistică israeliană anuală de 6 miliarde de dolari pentru a-și întreține familiile, a fost devastator.

Magazine închise

În Orașul Vechi din Ierusalim, în locul cacofoniei obișnuite a apărut un nou sunet ciudat: liniștea. În locul zgomotului tipic al turiștilor și al pelerinilor religioși, ascultătorul poate auzi pantofi pe piatră în mijlocul zilei.

Pentru cei care nu l-au vizitat niciodată, Orașul Vechi al Ierusalimului este un labirint de străzi înguste, atât de dense încât, la primele tale vizite, ai nevoie de un ghid expert precum

Hollander. Să intri singur pe una dintre cele șapte porți vechi de 500 de ani înseamnă să te dezorientezi instantaneu. Pentru cel care vizitează pentru prima dată, semnele sunt puține, hărțile fixate pe ziduri sunt la fel de puține, iar gama de bibelouri de vânzare din milioanele de tarabe care împânzesc străzile este ametitoare.

Când sunt deschise.

Îl întâlnisem pe Hollander cu doi ani înainte. Deși atunci am descoperit o persoană care nu avea prea multe kilograme, între timp a mai slăbit vizibil. El insistă că ar fi vorba doar de timpul în plus pentru exerciții, dar emană atât depresie, cât și o voință de oțel de a o ține la distanță.

A spus că a făcut câteva drumuri în orașul vechi de la 7 octombrie, dar nu multe. Pentru el, este un loc de muncă mai mult decât un loc de cult. Hollander simte lipsa veniturilor, desigur (un tur de o jumătate de zi costă câteva sute de dolari), dar este mai mult decât atât. El este unul dintre puținii evrei israelieni care se întâlnesc și lucrează cu musulmanii în fiecare zi, devenind prieteni, spune el. Are o relație simbiotică cu comercianții arabi care

În locul zgomotului tipic al turiștilor și pelerinilor religioși care vorbesc, acum poți auzi doar pantofi pe piatră în mijlocul zilei.

reprezintă o mare parte din comerțul din orașul vechi și este întâmpinat cu căldură când trece pe acolo - strângeri de mână, palme pe spate, zâmbete.

„Mi-e dor de oamenii pe care îi plac. Lor le este dor de mine", a spus Hollander în timp ce îl ducea pe reporter la o plimbare în spațiile închise.

Dar este vorba despre Israel, așa că, desigur, nu este atât de simplu.

„7 octombrie este în fundal, știți, dar nu este acolo", a spus el. „Nu-l vezi, nu-i așa? Vezi doar persoana pe care ai cunoscut-o în toți acești ani. Așa că, pentru mine, dacă mâine dimineață turiștii s-ar întoarce, nimic nu s-ar schimba".

Unele tarabe, magazine și restaurante erau deschise, dar o conversație rapidă cu oricine vinde ceva în orașul vechi dezvăluie o situație disperată - atât din punct de vedere financiar, cât și existențial.

Abu Seir este un bucătar care deține o patiserie eponimă care servește cafea, ceai și produse de patiserie lângă Poarta Nouă (care nu este nouă).

„Îl pot auzi pe șeic rostind predica" de la o moschee aflată la câteva străzi de cafeneaua sa, a spus Seir. În mod normal, zgomotul ar fi complet acoperit de abundența de clienți.

„Oamenilor le este frică de Orașul Vechi", unde evrei, creștini și musulmani sunt înghesuiți în doar 0,9 kilometri pătrați dintr-un vechi oraș fortificat.

Afacerile au scăzut cu mai mult de 90%, a spus el. O singură masă era ocupată la o vizită recentă la cafeneaua lui Seir. Celelalte 20 de locuri erau goale, în condițiile în care, spune el, de obicei este o perioadă aglomerată.

Seir s-a născut în Orașul Vechi, o raritate. Doar 36.000 de oameni locuiesc acolo, împărțiți între musulmani, evrei, creștini de diferite secte și armeni, deși etnicii armeni sunt, de asemenea, creștini prin credință tradițională.

Un magazin de ceramică aparținând familiei Karakashian de mai multe generații și-a pierdut, de asemenea, cel puțin 90% din afaceri, îndatorându-se pentru prima dată pentru a menține deschis magazinul vechi de 100 de ani. În spatele magazinului se află atelierul în care membrii familiei și angajații lucrează pentru a produce mai multe vase, mobilier și plăci pictate manual, dar pentru care nu există piață.

Magazinele care vând suveniruri, inclusiv cel al lui Omar Shaban, sunt

NU ESTE NEVOIE DE REZERVARE
Afacerile la patiseria lui Seir, din stânga, din Orașul Vechi, au scăzut cu aproape 90%, spune bucătarul-șef (în medalion).

FOTO: JASON FIELDS

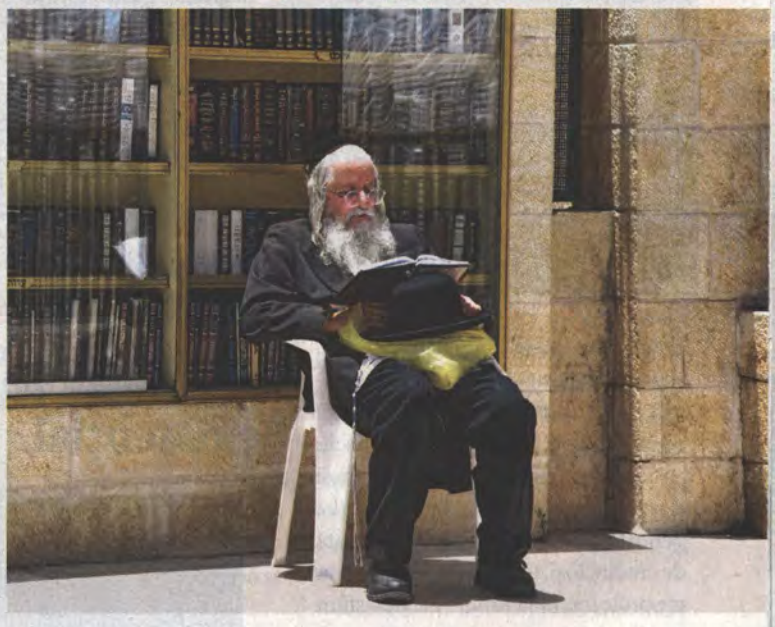

SUNETELE TĂCERII Rugăciunile îndepărtate și zgomotul pantofilor pe pavele pot fi auzite acum clar în ceea ce în mod normal este un oraș zgomotos și vibrant. În sensul acelor de ceasornic, din stânga sus: Pictorul Udi Merioz este încântat de liniște și continuă să lucreze la galeria sa din Orașul Vechi; există mai multă activitate turistică la locul festivalului Tribul lui Nova din sud, unde vizitatorii vin să aducă un omagiu celor uciși, torturați și răpiți pe 7 octombrie; un bărbat studiază în căldură lângă Zidul de Vest; iar Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim este lipsită de cozile și mulțimile sale obișnuite.

printre cele mai frecvente pe străzile acoperite. Printre artefactele (un termen folosit în sens larg) de vânzare se numără obiecte iudaice, simboluri creștine și lămpi cu ulei din lut, care se presupune că sunt exact așa cum le aprindeau strămoșii noștri.

Și, bineînțeles, tricouri personalizate imprimate cu orice vă place.

Shaban, care s-a identificat ca fiind un musulman palestinian, și-a oferit magazinul ca pe un loc de refugiu, explicând că regulile de ospitalitate ale culturii sale îi cer să ofere protecție celor din interior, indiferent de etnie sau credință - chiar și împotriva terorismului.

Stând în fața magazinului gol, pe o căldură de peste 33 de grade Celsius, a aprins o țigară și s-a plâns de atacurile care l-au costat atât de multe afaceri și care, în opinia sa, nu au dus la niciun rezultat.

Pentru prânz, Hollander a ales kebab-uri la un magazin de tip „gaură în perete", deținut de musulmani care nu zâmbeau în timp ce învârteau carnea pe spițe deasupra cărbunelui. Își perfecționaseră meseria cu mult înainte de această masă sinistru de liniștită. Pita proaspătă a fost la fel de delicioasă, ca și carnea - specialitatea lor. În timp ce mâncam, nu a sosit niciun alt client, deși unul a luat o comandă la pachet.

După prânz, am făcut o scurtă plimbare și o am urmărit o prezentare a lui Udi Merioz, un pictor din Cartierul Evreiesc, care a spus: „Japonia are cutremure, noi avem teroare". El a ridicat

din umeri, a zâmbit și a continuat să picteze, stând în fața micii sale galerii.

De acolo, am fost pe cont propriu. Hollander mi-a dat instrucțiuni „simple" pentru a mă întoarce de unde începuse turul nostru.

„Știi", a spus el, „viața este mai puternică decât orice. Și pur și simplu te înțelegi cu ceilalți. Și asta i-ar putea surprinde pe unii oameni și i-ar putea supăra pe alții. Hei, nu toți oamenii simt așa, dar așa merg eu [în Orașul Vechi]".

A zâmbit trist, ne-am strâns mâinile și și-a văzut de drum.

Lipsă de mulțimi

Singur în labirint, m-am îndreptat spre locurile emblematice pe care îmi propusesem inițial să le revăd, Kotel (Zidul de Vest) și Biserica Sfântului Mormânt, venerată ca locul unde a fost crucificat Iisus.

Pe măsură ce mă apropiam de Kotel, soarele bătea cu o greutate insuportabilă. Totuși, asta nu putea explica lipsa de credincioși de la Zid. Mai puțin de 100 de persoane umpleau - sau mai ales nu umpleau - piața din fața secției pentru bărbați, atât de des aglomerată de credincioși. Oamenii și-au rezervat propriile locuri la Kotel - cel mai sfânt loc din iudaism - și s-au rugat într-un spațiu personal neobișnuit.

Am încercat să trag cu urechea, dar am auzit doar ebraică, ceea ce nu se întâmplă de obicei. În mod normal, Zidul este un loc poliglot, evreii - și alții - din întreaga lume venind să își împărtășească gândurile cu Dumnezeu, să sărute o piatră antică și să strecoare o bucată de hârtie într-o crăpătură.

Singura scânteie din piață a fost un grup de băieței, poate în vârstă de 8 ani, purtând pălării argintii din hârtie făcute să semene cu coroanele ornamentale plasate pe mânerele unui sul de Tora. În ciuda căldurii, ei erau îmbrăcați în veste, cămăși albe și maiouri cu tzitzit, sau franjuri rituale, și zâmbeau larg. Țineau în mână cărți care celebrau o etapă religioasă, iar adulții din jurul lor (toți îmbrăcați modest) făceau fotografii.

Am făcut și eu câteva și m-am întors pe aleile umbrite ale Orașului Vechi, pe lângă alte magazine închise, spre Biserica Sfântului Mormânt.

Biserica se află pe unul dintre cele mai sfinte locuri ale credinței creștine și este un loc de pelerinaj, indiferent de confesiunea din care face parte o persoană. Biserica în sine are o cupolă înaltă și este căptușită cu piatră superbă, dar nu este un loc mare. Chiar sub cupolă se află un mic altar construit în jurul locului în care mulți cred că s-ar fi aflat crucea lui Hristos. Înăuntru încap doar câțiva credincioși.

Un preot acționează ca ușier și, de obicei, este foarte ocupat cu controlul mulțimii. În vremuri mai normale, mii de pelerini se aliniază în orice zi pentru a depune mărturie la fața locului, coada durând uneori ore întregi. Zece luni de război au făcut ca preotul să aștepte impasibil vizitatorii la ușa micii clădiri de piatră.

De obicei, varietatea de limbi din acest loc venerat este un adevărat Babel, dar în această zi se auzea doar un pic de italiană, cu poate un indiciu de spaniolă într-un colț.

Am prins o fărâmă de engleză când am ieșit din clădire și am găsit un bărbat cu o insignă de ghid atârnându-i de gât. A confirmat experiența lui Hollan-

O conversație rapidă cu orice vânzător din Orașul Vechi dezvăluie o situație disperată - atât financiar, cât și existențial.

FOTO DIN STÂNGA: SANGAKU/GETTY; JASON FIELDS; ALESSANDRO LEVATI/GETTY

RUGĂCIUNE ÎN PARTICULAR În ceea ce era de obicei o piață plină de credincioși și turiști, Zidul de Vest este foarte puțin populat de pe data de 7 octombrie 2023.

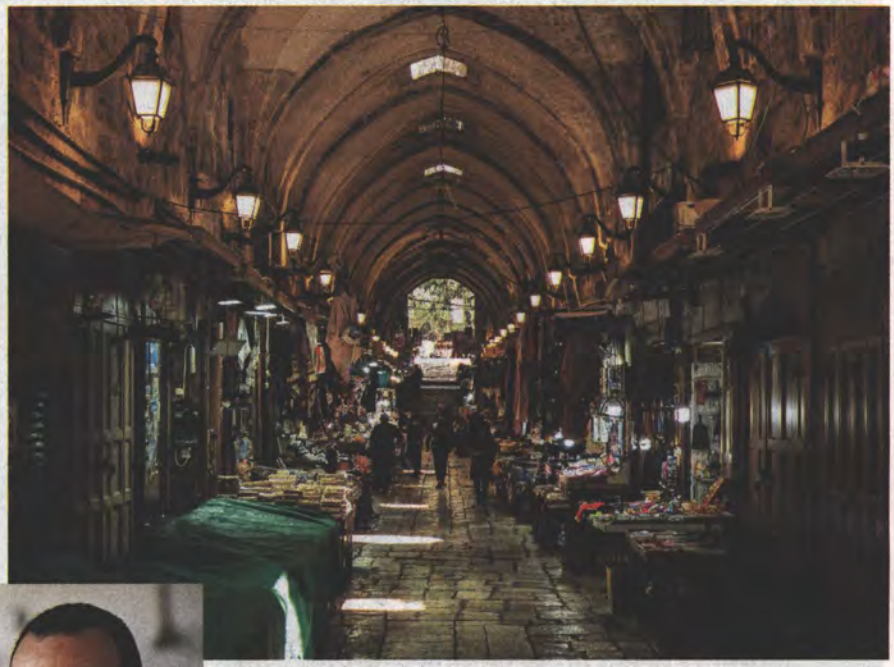

LIPSIT DE CONVERSAȚIE SAU DE TROC
Pentru ghidul Hollander (în medalion) acum nu prea mai sunt tururi de condus prin Orașul Vechi și multe din tarabele de aici sunt închise. El resimte lipsa camaraderiei comercianților din oraș.

der, spunând că cei doi oameni pe care îi aștepta erau primii pe care îi călăuzea de mai bine de șase luni. Spre deosebire de Hollander, el a spus - cu un oarecare dispreț - că rareori a avut de-a face cu negustorii musulmani - sau cu alții din această religie - în periplul său nesfârșit prin oraș.

Este un tip de puritate greu de admirat.

Un pelerinaj modern

Dar, chiar dacă Orașul Vechi este pustiu, noi destinații turistice au apărut în sudul Israelului, unde tot ce se poate vedea este tristețe și oroare brută. Oamenii - până acum mai ales în grupuri mici - fac un pelerinaj modern la kibbutz-urile de lângă Gaza și la Re'im, locul festivalului Tribul lui Nova. Ei vin în semn de comemorare a oamenilor care au fost uciși, torturați, violați sau duși în Gaza pe 7 octombrie 2023 - sau, într-o evaluare mai cinică, pentru a se holba la dovada răului.

Shachar Gal de la Hands on Israel vă va duce să vedeți urmările ororii, dar nu este în niciun caz nerăbdător să meargă. Vizitând aceste locuri, a spus el, 7 octombrie se repetă.

„Nu aș fi venit, din cauza traumei", a spus Gal pe drumul spre sud de Tel Aviv. „Totul parcă s-a întâmplat acum un minut".

Cu toate acestea, el este un ghid bine informat și credincios, arătând unui grup mic „locurile", care au inclus baza militară Kissufim, care a fost invadată de criminali, și o bază a Marinei israeliene. A existat, de asemenea, o oprire în orașul Sderot, unde un tanc israelian a aruncat în aer în cele din urmă o secție de poliție care fusese ocupată de militanții Hamas.

La situl Nova, soldați israelieni cu vârste cuprinse între adolescență și tineri de 20 și ceva de ani au coborât din autobuze pentru a se plimba printre monumentele comemorative ale persoanelor - multe de vârsta lor - ucise sau capturate, cu priviri sumbre pe fețe, cu arme pe umeri.

Ceea ce m-a surprins cel mai mult, era și un autobuz turistic obișnuit. Bărbați și femei americani transpirați, de vârstă mijlocie, mergeau în spatele unui ghid care explica inexplicabilul. Descria un tablou atât de teribil, încât părea că trebuie să fi fost martoră la brutalitate.

Ascultând doar câteva secunde, mi-am dat seama că așa a fost. Trăise toate acestea. Supraviețuise și acum se confrunta cu trauma împărtășindu-și experiența cu alții.

Speranța mea este că aceste noi situri nu vor lua definitiv locul Orașului Vechi al Ierusalimului și că turiștii vor pulsa din nou prin inima sa de piatră.

➤ **Jason Fields** *este redactor-șef adjunct pentru* Newsweek.
Urmăriți-l pe X @JasonQFields

SĂNĂTATE

Latura întunecată a pierderii în greutate

Cum pierderea kilogramelor în plus folosind medicamente de slăbire precum Ozempic le-a făcut pe aceste femei să realizeze că au fost ani de zile victime ale „fatfobiei".

FOTO: GETTY

ALTERNATIVELE LA BATERII?
Hidrogenul, combustibilii sintetici și biocombustibilii 100% » P.60

DUPĂ CE JULIE SIMONSON A SUPRAVIEȚUIT unei agresiuni sexuale, a apelat la magazinul 7-Eleven de vizavi pentru mâncare reconfortantă. Greutatea ei a crescut vertiginos, împreună cu rușinea ei.

„Practic, făceam față mâncând în exces", spune psihoterapeutul din Philadelphia, amintindu-și cum starea ei de sănătate s-a depreciat în urma atacului.

În cele din urmă, a apelat la operația de bypass gastric și a slăbit 160 de kilograme. Simonson, în vârstă de 50 de ani, a suferit o operație de îndepărtare a pielii, o operație de abdominoplastie și o operație de ridicare a brațelor, dar kilogramele au revenit încet, în ciuda eforturilor sale de a limita caloriile și de a lucra cu un antrenor.

În cele din urmă, în 2023, medicul lui Simonson i-a administrat Mounjaro, unul dintre noile medicamente pentru diabet zaharat și pierdere în greutate, iar kilogramele au dispărut. Ea spune că se simte extraordinar.

de **EMILY FARACHE**

Dar sub bucuria ei, Simonson a descoperit o latură mai întunecată a vieții când ai o greutate sănătoasă - oamenii o tratează ca pe o celebritate, chiar dacă ea este aceeași persoană care a fost întotdeauna.

„Interesele mele nu s-au schimbat. Simțul umorului nu a dispărut. În esență, sunt aceeași persoană", spune Simonson indignată.

„De aceea este frustrant când oamenii sunt mai drăguți cu mine, pentru că eu nu sunt cu adevărat diferită".

În timp ce zeci de milioane de americani culeg beneficiile noilor terapii împotriva obezității, unii găsesc o confirmare amară a „fatfobiei" pe care au experimentat-o toată viața - și se luptă cu modul de a face față propriilor prejudecăți interne, mai ales că acum sunt „de partea cealaltă".

Acesta este încă un aspect al unei noi revoluții a sănătății și greutății, alimentată de o clasă de medicamente numite agoniști GLP-1, care remodelează societatea americană.

În timp ce mulți americani slăbesc pentru a-și îmbunătăți sănătatea, vechile lor corpuri - și amintirile relelor tratamente din trecut - continuă să le umbrească viețile.

Ei învață peste tot, într-un mod nou, cât de îngrozitori pot fi vecinii, colegii de muncă și străinii.

„Mulți încep să vadă că oamenii îi tratează diferit decât înainte, ceea ce îi poate face să se simtă angoasați și supărați pentru că, de fapt, sunt aceleași persoane", spune Rebecca Puhl, profesor de dezvoltare umană la Universitatea din Connecticut.

Noul comportament pe care pacienții îl experimentează după o pierdere rapidă și serioasă în greutate scoate la iveală prejudecățile care îi afectau înainte de tratament.

Complimentele nu sunt întotdeauna experiențe bune pentru persoanele care se adaptează la un corp mai mic, deoarece arată că nu sunt recunoscute pentru bunătatea, talentele, caracterul sau contribuțiile lor la societate.

Ei sunt apreciați de ceilalți doar pentru aspectul lor și pentru aderența la opiniile uneori greșite ale societății cu privire la ceea ce este sănătos și care de prea multe ori confundă subțirimea trupului cu sănătatea.

Lauri Barnes, un reporter judiciar din Charleston, Carolina de Sud, își amintește experiența deosebit de dureroasă a unei bande de băieți care o batjocorea, mugind ca niște vaci, în timp ce mergea spre mașină de la magazinul alimentar.

„M-am simțit îngrozitor", spune Barnes, în vârstă de 59 de ani.

De când a slăbit, spune că se simte ca o ipocrită pentru gândurile ei.

„Când aveam peste 300 de kilograme, aveam multă empatie pentru oamenii supraponderali, pentru că înțelegeam - am fost acolo", spune Barnes. „Știu că este un lucru groaznic, dar acum, când văd pe cineva care este obez, așa cum eram eu, mă gândesc: «De ce nu te duci la doctor și nu primești ajutor pentru că nu trebuie să fii așa?»".

Experții numesc această reacție comună la o prejudecată internă drept „stigmat rezidual".

„Oamenii sunt atât de puternic stigmatizați de greutatea lor încât, atunci când slăbesc, simt în continuare acest stigmat", spune Puhl. „Fie pentru că au internalizat rușinea și aceasta nu dispare, fie pentru că se simt stigmatizați pentru modul în care au slăbit" - prin medicamente, mai degrabă decât prin exerciții fizice și dietă.

MEDICAMENTE REVOLUȚIONARE

Agoniștii GLP-1, adoptați acum pe scară largă în tratamentele de pierdere în greutate și pentru diabet, pot produce transformări fizice dramatice.

Este și mai greu pentru femei să slăbească - din orice motiv și prin orice metodă - într-o societate care are fobie la obezitate și care se închină atât de des la altarul privilegiului slăbitului.

„Dacă femeile sunt chiar și un pic mai grele decât ceea ce este considerat idealul nostru arbitrar, atunci este la modul «Îți vine să crezi? E atât de grasă»", spune Abigail Saguy, profesor de sociologie la UCLA.

„Femeile merg pe o frânghie îngustă a ceea ce este considerat acceptabil și sănătos și sunt supuse unei examinări minuțioase".

Jeni Morgan, asistent veterinar în Vancouver, Washington, a mers în tabăra persoanelor supraponderale la vârsta de 12 ani, chiar dacă greutatea ei era normală. Acum, la 39 de ani, Morgan spune că experiența a dus la dismorfie corporală, urmată de creșterea în greutate.

Ca adult, ea a găsit o comunitate în mișcarea de pozitivitate corporală și nu credea că greutatea ei avea vreun impact asupra vieții ei - până când a pierdut 30 de kilograme.

„Dintr-o dată am observat că fetele voiau să stea mai mult cu mine", spune Morgan. „Oamenii au început să mă trateze ca și cum aș fi fost foarte cool. Mă plăceau chiar dacă doar greutatea mea se schimbase".

Făcând parte din scena punk și metal din Portland, Morgan a fost șocată când un muzician cu care nu vorbise niciodată a întrebat-o ce mai face. „Nici măcar nu-mi știa numele. Mi s-a părut foarte neplăcut și nu m-am simțit confortabil din cauza asta", spune Morgan.

„Atunci mi-am dat seama cât de mult contează să fii mai atractivă în mod convențional", spune Morgan.

Când oamenii se înghesuie la „noua tu", ce spune asta despre prejudecățile lor? „Oamenii care sunt considerați a se

FOTO: FROM LEFT: JENS KALAENE/PICTURE ALLIANCE/GETTY; TIM SLOAN/AFP/GETTY

STIGMATIZAREA „Femeile fac echilibristică pe o sârmă subțire... și sunt supuse unei examinări minuțioase", spune profesorul Saguy.

conforma mai mult idealurilor societale de atractivitate fizică, care de obicei echivalează cu slăbitul, sunt percepuți a fi mai dezirabili, de succes, atractivi, populari sau plăcuți", spune Puhl.

Lynn, o psihanalistă din New York, se apropie de 60 de ani și spune că bărbații mai tineri o abordează în mod obișnuit de când a slăbit 85 de kilograme.

„Este o ocazie rară când cineva nu îmi ține ușa deschisă sau nu este politicos cu mine acum", a spus Lynn, care a cerut să fie identificată doar prin prenumele ei din motive profesionale. „Obișnuiam să mi se închidă ușile în nas când eram grasă".

Lynn, care odată își făcea griji că nu va încăpea în scaunele din avion, este în mod regulat tratată frumos. „Toată lumea este palpabil mai drăguță cu mine", spune ea.

„Oamenii îmi deschid ușile, mă privesc în ochi și își exprimă interesul într-un mod complet opus față de când eram grasă. Acum sunt acceptabilă din punct de vedere social".

Ea spune că acest tip de privilegiu al slăbitului îi dă peste cap gândirea; atunci când vede pe cineva cu obezitate, își reduce în mod conștient genul de gânduri pe care oamenii le exprimau față de ea când avea greutate mare.

„Ceea ce am făcut pentru mine s-ar putea să nu fie ceea ce își doresc ceilalți", spune Lynn, care încă se luptă cu „fatfobia" internalizată. Lynn spune că se simte ca și cum s-ar deghiza în fiecare zi. Se uită în oglinzi, în ferestre de sticlă - verificând în permanență dacă este încă „normală".

„Oamenii sunt atât de puternic stigmatizați de greutatea lor încât, atunci când slăbesc, încă simt acest stigmat".

Uneori, lucrurile pe care ni le spunem ajung să devină o înregistrare defectă a gândurilor negative repetitive. Experții sugerează combaterea acestui stigmat rezidual prin angajarea în discuții pozitive despre sine și înlocuirea comentariilor critice cu mai multă compasiune față de sine.

În cazul în care stigmatul provine din relațiile cu membrii familiei sau cu prietenii, experții spun că este important să discutați despre aceste experiențe cu ei și să le explicați în ce măsură comentariile sunt dureroase.

Simonson a vizitat recent prieteni și rude care nu o mai văzuseră de ceva vreme. Ea spune că a fost hărțuită cu întrebări despre pierderea ei în greutate, cum a făcut-o, cât de mult a slăbit și alte comentarii despre corpul ei.

„Reacția de care am parte non-stop la aspectul meu este atât de inconfortabilă încât îmi vine să mă târăsc afară din piele", spune ea.

Mai târziu, Simonson i-a povestit unei prietene apropiate despre această experiență, care i-a validat sentimentele.

„Sunt sigură că majoritatea oamenilor ar fi îngroziți să afle că te-au făcut să te simți prost cu complimentele lor", i-a răspuns aceasta printr-un mesaj lui Simonson.

„Văd prejudecățile în mine însămi", spune Lynn, care odată și-a photoshopat figura pentru a părea mai slabă.

„Simt că ascund o parte urâtă din mine. Mă lupt cu asta în fiecare zi".

➤ **Emily Farache** *este jurnalist independent. Urmăriți-o pe X @emily_farache.*

PERSPECTIVE NOI Disecția virtuală a mumiei „Femeia țipătoare", cunoscută oficial sub numele de CIT8, care fusese dezvelită anterior, a arătat un lucru clar: cadavrul avea încă organele sale interne. În timpul Noului Regat, când a trăit ea, se obișnuia îndepărtarea tuturor acestora, cu excepția inimii.

COURTESY OF SAHAR SALEEM

ARHEOLOGIE

Secretul întunecat al mumiei

Cercetările asupra corpului unei femei îngropate acum 3.500 de ani în Egipt ar putea dezvălui adevărul dureros din spatele expresiei feței sale.

EGIPT, 1935. ARHEOLOGII CARE EXCAVEAZĂ un mormânt din necropola din Teba fac o descoperire tulburătoare: rămășițele mumificate ale unei femei în vârstă, cu gura întredeschisă într-un rictus înspăimântător, ca și cum ar țipa de groază.

Un mister în plus, scanările recente ale „femeii țipătoare" au arătat că aceasta încă mai avea organele interne, dintre care majoritatea ar fi fost în mod normal îndepărtate în timpul procesului de îmbălsămare.

Dacă femeia a fost mumificată necorespunzător, s-a presupus inițial, acest lucru ar putea explica expresia ei îngrozitoare, îmbălsămătorii neglijând pur și simplu să-i închidă gura înainte de înmormântare, în urmă cu aproximativ 3.500 de ani.

Cu toate acestea, o investigație realizată de cercetători de la Universitatea din Cairo și de la Ministerul Turismului și Antichităților din Egipt a adus argumente în favoarea alternativei îngrozitoare - biata femeie a murit într-adevăr țipând în agonie pură.

„Aici arătăm că ea a fost îmbălsămată cu material de îmbălsămare costisitor, importat", a declarat autorul lucrării și profesorul radiolog Sahar Saleem, de la spitalul Kasr Al Ainy al Universității din Cairo.

Ea a continuat: „Acest lucru, precum și aspectul bine conservat al mumiei, contrazice credința tradițională conform căreia eșecul de a-i îndepărta organele interne implica o mumificare deficitară".

În cadrul studiului, Saleem a efectuat scanări CT care i-au permis să disece virtual Femeia țipătoare și să-i studieze starea de sănătate și cea de conservare în detaliu.

De asemenea, ea a studiat materialele utilizate în procesul de îmbălsămare folosind tehnici avansate precum microscopia electronică cu baleiaj - în care o suprafață este examinată cu ajutorul unui fascicul de electroni pentru a crea o imagine de înaltă rezoluție - și analiza prin difracție de raze X, o metodă nedistructivă care poate dezvălui compoziția chimică a

de **IAN RANDALL**

unui obiect țintă. Analiza efectuată de cercetători asupra mumiei despachetate anterior a arătat că aceasta nu prezenta nicio incizie de îmbălsămare, ceea ce corespunde modului în care organele sale interne (inclusiv creierul, plămânii și ficatul) au fost lăsate pe loc.

În timpul Noului Regat (1550-1069 î.Hr.), când a trăit femeia, se obișnuia îndepărtarea organelor interne, care riscau să se descompună rapid, și păstrarea lor separată în „borcane canopice" sau cufere.

În mod normal, doar inima era lăsată în loc, deoarece în Egiptul antic se credea că aceasta este sursa personalității, intelectului și memoriei.

Deși nu a fost supusă acestei proceduri, Femeia țipătoare a fost bine conservată și poate reflecta „un alt stil de mumificare", a declarat Saleem pentru *Newsweek*.

Ea a adăugat: „Aceste informații modifică cunoștințele noastre statice despre mumificare și creează perspective noi pentru o mai bună înțelegere a procesului".

Originile Femeii țipătoare

Cunoscută oficial sub numele de „CIT8", mumia Femeii țipătoare a fost descoperită la Deir el-Bahari, un complex funerar din necropola orașului Teba, în timpul expediției Muzeului Metropolitan din New York din 1935, în Egipt. Arheologii excavaseră mormântul lui Senenmut, cunoscut și sub numele de Senmut - un arhitect și mare administrator care a trăit în timpul Dinastiei a XVIII-a (1550-1292 î.Hr.), prima din Noul Regat, epoca în care Egiptul antic a atins apogeul puterii sale.

Senenmut l-a servit - și, conform unor teorii, a fost iubitul faraonului Hatshepsut, care a domnit între 1479-1458 î.Hr.

Sub mormântul marelui administrator, expediția a dat peste o cameră funerară separată, construită pentru mama lui Senenmut, Hat-Nufer, și alte rude neidentificate.

Găsită printre aceștia, într-un sicriu de lemn, Femeia țipătoare a fost îngropată purtând o perucă neagră și două inele de jasp în formă de scarabeu.

După descoperirea sa, femeia a fost transferată la Facultatea de Medicină Kasr Al Ainy din Cairo, unde multe mumii regale - inclusiv cea a lui Tutankhamon, „regele băiat" - au fost studiate în anii 1920 și 1930.

În 1998, CIT8 a fost relocată la Muzeul Egiptean din Cairo, la cererea Ministerului Egiptean al Antichităților.

Sicriul de lemn și inelele Femeii țipătoare, între timp, au fost separate de ea și au fost expuse la Muzeul Metropolitan din New York din 1935.

Ce au dezvăluit scanările

Pe baza scanărilor, Saleem a estimat că Femeia țipătoare ar fi avut aproximativ 1,5 metri înălțime și, pe baza formei oaselor pelvine, în jur de 48 de ani când a murit.

Deși analiza nu a relevat nicio cauză evidentă a morții, ancheta a reușit să facă lumină asupra stării de sănătate a femeii.

De exemplu, detectarea unor pinteni osoși pe vertebrele coloanei vertebrale sugerează că aceasta suferea de artrită ușoară. S-a constatat că femeii îi lipseau mai mulți dinți - pro-

TEHNICI AVANSATE Sahar Saleem examinează Femeia țipătoare. Profesorul radiolog a obținut informații prin studierea materialelor de îmbălsămare folosite.

FOTO DIN STÂNGA: COURTESY OF SAHAR SALEEM; PETR SVANCARA/AP

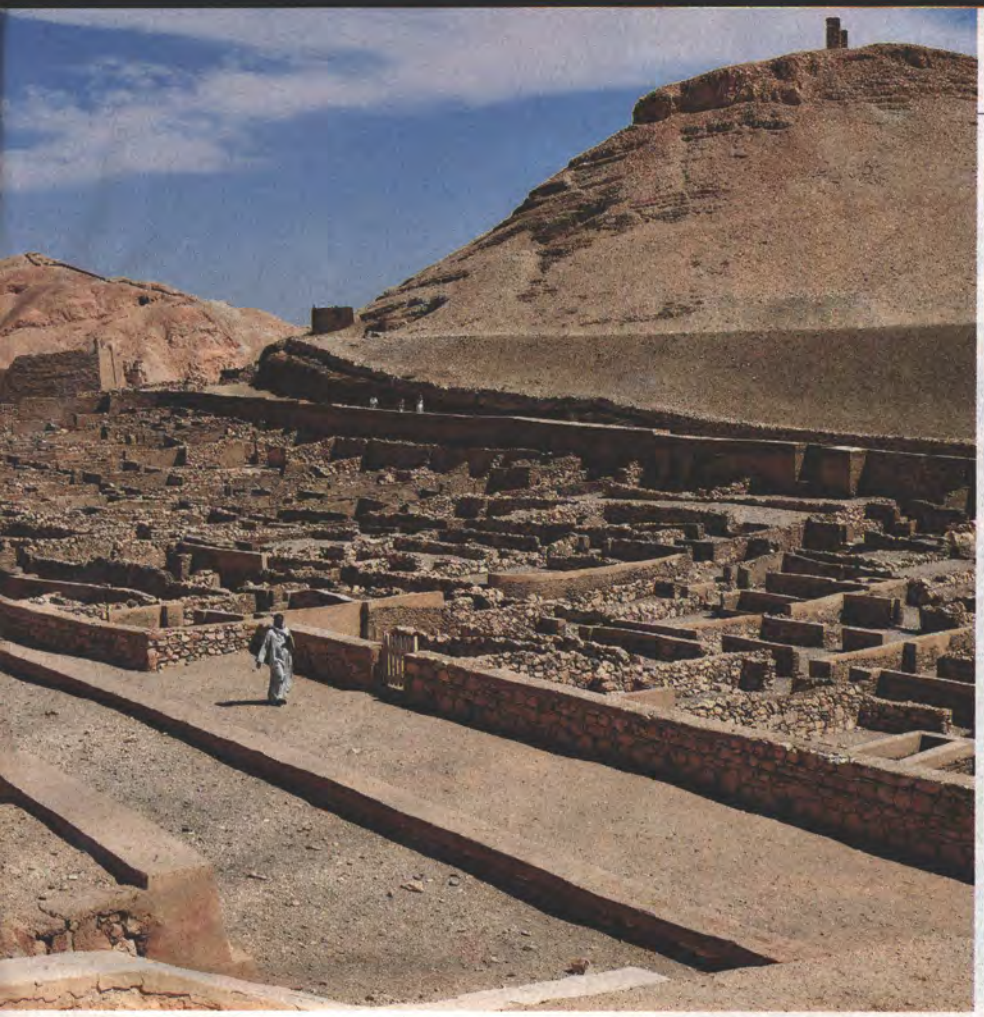

DESCOPERIREA Deir el-Bahari din necropola tebană a Egiptului de lângă Luxor, unde mumia a fost găsită de o expediție a Muzeului Metropolitan din New York în 1935.

babil în timpul vieții, pe baza semnelor de resorbție osoasă - în timp ce alții erau rupți sau prezentau semne de uzură.

„Dinții pierduți în timpul vieții ar fi putut fi extrași", a spus Saleem, explicând că se crede că practica stomatologică își are originea în Egiptul antic, deși într-o formă rudimentară.

Examinarea perucii Femeii țipătoare a arătat că aceasta a fost confecționată din fibre de curmale și apoi tratată cu cristale de albită, magnetită și cuarț, probabil pentru a rigidiza șuvițele și a conferi culoarea neagră apreciată pentru conotațiile sale de tinerețe.

Între timp, analiza chimică a pielii sale a arătat că a fost îmbălsămată cu ajutorul rășinii aromatice tămâie și al uleiului de fructe de ienupăr - ambele fiind, la acea vreme, importuri scumpe din locuri precum Africa de Est, Mediterana de Est și Arabia de Sud. De asemenea, s-a constatat că ienupărul a fost folosit, alături de colorantul vegetal roșiatic henna, pentru a-și colora părul natural.

Aceste descoperiri, a spus Saleem, oferă dovezi suplimentare despre modul în care materialele de îmbălsămare erau comercializate în Egiptul antic.

„Expediția condusă de regina Hatshepsut a adus tămâie din Punt", a explicat ea, referindu-se la un fost regat cunoscut doar din înregistrările comerciale ale Egiptului antic - posibil situat în ceea ce este astăzi Eritreea, Etiopia sau Somalia - care a exportat bunuri, inclusiv rășini aromatice, lemn negru, abanos, fildeș și aur.

„Mormântul lui Tutankhamon conținea, de asemenea, tămâie și ienupăr", a adăugat Saleem.

Dar dacă - așa cum sugerează utilizarea unor materiale de îmbălsămare scumpe, importate - expresia mumiei nu a fost rezultatul unei îmbălsămări neglijente, ce anume a lăsat-o înghețată într-un țipăt mut?

Saleem avea o teorie: „Expresia facială de urlet de groază a mumiei... ar putea fi interpretată ca un spasm cadaveric, implicând că femeia a murit țipând de agonie sau durere".

Un spasm cadaveric este o formă rară de rigiditate musculară post-mortem, asociată cu un stres fizic sau emoțional extrem.

Spre deosebire de rigor mortis, care se instalează în câteva ore și este temporar, spasmele cadaverice ar apărea instantaneu și nu se pot detensiona cu ușurință - ceea ce poate explica de ce îmbălsămătorii femeii care țipa nu i-au putut închide gura.

„Femeia țipătoare este o adevărată «capsulă a timpului» a modului în care a murit și a fost mumificată", a concluzionat Saleem.

Referințe: Saleem, S. N., & El-Merghani, S. (2024). *Investigații paleoradiologice și științifice ale mumiei Femeii țipătoare din zona de sub mormântul teban al lui Senmut (1479-1458 î.Hr.)* (TT71). *Frontiere în medicină*, 11.

„Expresia facială de urlet de groază a mumiei... ar putea fi interpretată ca un spasm cadaveric, implicând faptul că femeia a murit țipând de durere".

➤ **Ian Randall** *este redactor științific adjunct la* Newsweek. *Îl puteți contacta la i.randall@newsweek.com*

Hidrogenul, combustibilii sintetici și biocombustibilii 100%, alternativele la baterii?

Nu au trecut nici doi ani de când s-a decis interzicerea comercializării de automobile noi cu motoare cu ardere internă care emit CO2 din 2035 și, ușor, ușor, devine din ce în ce mai clar că viitorul nu va aparține doar mașinilor electrice cu baterii care se încarcă la priză. – *Răzvan Scăețeanu*

CIFRELE DE VÂNZĂRI DIN ULTIMA vreme ale acestora arată că euforia a cam trecut, forțând producătorii auto să-și revizuiască planurile și să repună pe planșete sisteme hybrid cu inimă termică. Iar doi coloși auto, BMW, care a ajuns și unul dintre cei mai importanți producători de mașini electrice cu baterii, și Toyota au ridicat miza pariului pe mașinile electrice cu pile de combustie pe hidrogen. De asemenea, Porsche merge pe mâna e-fuels, a combustibililor sintetici, iar Mazda încearcă biocombustibilii 100%.

BMW și Toyota arată că vehiculele pe hidrogen sunt o alternativă la mașinile electrice „clasice"

„Un taxi Mirai, vă rog!". Dacă ajungeți în vizită la Hamburg, aveți toate șansele să vă plimbați prin orașul port german cu o Toyota Mirai, alimentată cu hidrogen. Cea mai mare companie de taxi din Hamburg are o flotă de zeci de astfel de mașini care scot pe țeava de eșapament doar apă. Iar BMW a testat cu succes o flotă de iX5 Hydrogen în locații din toată lumea, timp de circa un an.

De asemenea, ideea pilelor de combustie este coaptă de mulți ani și în „laboratoarele" Honda (anul acesta a lansat versiunea de serie a SUV-ului CR-V e:FCEV, prima mașină electrică cu pile de combustie pe hidrogen plug-in hybrid, cu baterie care poate fi încărcată la priză. Oferă o autonomie maximă, WLTP, de peste 600 km cu un plin de hidrogen, care se face în sub 3 minute la stațiile speciale, plus o autonomie de peste 60 km prin încărcarea bateriei la priză), Mercedes, Renault sau ale gigantului auto Stellantis, format prin fuziunea Fiat - Chrysler și PSA – Peugeot, Citroen și Opel.

Mai mult, recent, BMW și Toyota au anunțat că dezvoltă împreună următoarea generație de tehnologie cu pile de combustie. Iar BMW a confirmat că va lansa primul său automobil de serie cu pile de combustie în 2028, oferind astfel clienților o opțiune suplimentară de sistem de propulsie electric cu zero emisii locale. Adică BMW va oferi pe un model existent, cel mai probabil X5, pentru început, o variantă suplimentară a sistemului de propulsie cu pile de combustibil cu hidrogen.

BMW Group și Toyota Motor Corporation și-au unit puterea inovatoare și capacitățile lor tehnologice pentru a aduce pe șosele o nouă generație de tehnologie de propulsie cu pile de combustie. Ambele companii împărtășesc aspirația de a promova economia hidrogenului și și-au extins colaborarea pentru a duce această tehnologie cu emisii locale zero la următorul nivel.

„Acesta este un reper important în istoria automobilelor: primul automobil cu pile de combustie de serie oferit de un producător premium global. Alimentat de hidrogen și condus de spiritul cooperării noastre, va sublinia modul în care progresul tehnologic modelează mobilitatea viitoare", a declarat Oliver Zipse, președintele Consiliului de Administrație al BMW AG. „Va deschide o etapă nouă pentru o cerere ridicată pentru automobile electrice cu pile de combustie", a adăugat Zipse.

„Suntem încântați că această colaborare dintre BMW și Toyota a intrat într-o nouă etapă. În lunga noastră istorie a parteneriatului, am confirmat că BMW și Toyota împărtășesc aceeași pasiune pentru automobile și credința în «deschidere tehnologică» și o abordare «multidirecțională» către neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon. Pe baza acestor valori comune, ne vom extinde colaborarea prin eforturi precum dezvoltarea comună a sistemelor de pile de combustie de ultimă generație și extinderea infrastructurii, vizând realizarea unei comunități a hidrogenului.

Ne vom accelera eforturile împreună cu BMW și partenerii din diverse industrii pentru a realiza un viitor în care energia hidrogenului să susțină societatea", a punctat Koji Sato, președinte și membru al Consiliului de Administrație Toyota Motor Co..

MOBILITATE
Koji Sato, președinte și membru al Consiliului de Administrație Toyota Motor Co., alături de Toyota Mirai, și Oliver Zipse, președintele Consiliului de Administrație al BMW AG, alături de BMW iX5 Hydrogen

Hidrogenul și sistemul de propulsie cu pile de combustie

Hidrogenul poate fi utilizat ca materie primă, combustibil sau pentru transportul și stocarea de energie și are multe aplicații posibile în industrie, transporturi, energie și construcții. Cel mai important aspect este că nu emite CO_2 și nu poluează aerul atunci când este utilizat. Problema principală a hidrogenului este modul de obținere. În prezent, mare parte a hidrogenului produs în UE este obținut printr-o varietate de procese care utilizează combustibili fosili ca materie primă, în special reformarea gazelor naturale sau gazificarea cărbunelui. Dar producția de hidrogen poate fi decarbonizată prin scăderea rapidă a costului energiei electrice din surse regenerabile, accelerarea evoluțiilor tehnologice și adoptarea sa pe scară largă. Apoi, vin problemele de stocare, transport și alimentare, din cauza presiunilor foarte mari la care trebuie să reziste instalațiile. Pentru acestea, însă, există soluții, iar unele au fost deja rezolvate. Industria europeană, de exemplu, a acumulat o experiență semnificativă, având deja mai mult de 1.500 de kilometri de conducte de hidrogen specific. Iar magistralele pentru gaze actuale ar putea fi, conform specialiștilor, convertite pentru transportul hidrogenului.

BMW Group și Toyota Motor Corporation vor dezvolta împreună sistemul de propulsie pentru automobile și tehnologia de bază a noilor pile de combustie (pile de combustie individuale de a treia generație), creând sinergii atât pentru aplicațiile în automobile, cât și pentru autovehicule comerciale. Rezultatul acestui efort de colaborare va fi utilizat în modelele independente atât de la BMW, cât și de la Toyota și va extinde gama de opțiuni FCEV disponibile clienților, aducând mobilitatea pe bază de hidrogen cu un pas mai aproape de realitate. Clienții se pot aștepta ca modelele FCEV BMW și Toyota să își mențină identitățile și caracteristicile distincte de marcă, având opțiuni FCEV independente din care pot să aleagă. Realizarea de sinergii și combinarea volumului total prin colaborarea la dezvoltare și achiziții creează perspectiva pentru a reduce costurile tehnologiei pilelor de combustie.

Ca idee, ultima generație Toyota Mirai a înregistrat un record de autonomie: 1.003 km cu un singur plin de hidrogen.

Mazda a încercat cu succes biocombustibilii 100% pe roadster-ul de legendă MX-5

Pentru a sărbători aniversarea de 35 de ani a modelului Mazda MX-5, patru Mazda MX-5 - câte una din fiecare generație - au parcurs recent un traseu de peste 1.600 km, de la Land's End la John O' Groats, folosind combustibil sustenabil. Propulsată în întregime de un biocombustibil 100% oferit de SUSTAIN, cea mai bine vândută mașină sport cu două locuri din lume a devenit prima mașină care a parcurs traseul de la un capăt la altul al Regatului Unit folosind combustibil sustenabil.

Lansată la Salonul Auto de la Chicago din 1989, Mazda MX-5 a reprezentat dintotdeauna modelul de referință pur al mașinilor sport ușoare, ce captează și seduc pasionații auto.

Până în prezent, peste 1,2 milioane de MX-5 au fost produse la uzina Mazda Ujina din Hiroshima.

Cele patru mașini care au parcurs cei aproximativ 1.600 de km au făcut parte din flota Mazda UK Heritage - un Mk1 de 1,6 litri din 1990, din anul de lansare al mașinii în Marea Britanie, un Mk2 aniversar de 10 ani, un Mk3 aniversar de 25 de ani și un Mk4 aniversar de 30 de ani - fiecare dintre acestea reprezentând un punct cheie în istoria MX-5.

Fiecare generație a modelului Mazda MX-5 a parcurs traseul folosind SUSTAIN 100 RON E5, un biocombustibil de a doua generație de la Coryton, care nu conține niciun combustibil fosil și este fabricat din deșeuri agricole și subproduse din culturi care nu pot fi utilizate pentru consum. Fără a fi necesare modificări ale mașinilor, combustibilul de tip drop-in utilizează carbonul deja existent în atmosferă, pe care plantele îl absorb pe măsură ce cresc, reciclându-l, în loc să elibereze CO_2 suplimentar, așa cum fac combustibilii fosili. Biocombustibilul pur utilizat de Mazda pentru MX-5 nu este în prezent disponibil pentru publicul larg.

Combustibilii sustenabili sunt produși din materiale regenerabile în loc de petrol. De asemenea, aceștia trebuie să respecte criterii de durabilitate privind aspecte precum utilizarea terenurilor, amprenta asupra apei etc.

Există mai multe tipuri diferite de combustibili durabili. Aceştia pot fi biocombustibili de a doua generaţie, produşi din deşeuri agricole, cum ar fi paie, subproduse sau deşeuri din culturi sau din producţia de alimente care nu ar fi utilizate pentru consum. De asemenea, pot fi combustibili sintetici, creaţi în urma unui proces chimic.

Biocombustibilii puri sunt sustenabili deoarece reciclează efectiv carbonul. Carbonul conţinut de un combustibil durabil este capturat sau absorbit din atmosferă în timpul procesului de producţie.

Porsche merge pe mâna e-fuels, a benzinei sintetice

Graţie Germaniei şi unui grup condus de Porsche, maşinile cu motoare termice nu vor dispărea, au primit a doua şansă: e-fuels. Aceştia sunt combustibili sintetici lichizi, obţinuţi în laborator, prin procedeul Fischer-Tropsch, dintr-un amestec de CO_2 şi hidrogen. Nu au nicio legătură cu petrolul.

Se pot obţine toate tipurile de carburanţi sintetici, de la „e-benzină" şi „e-motorină", la „e-kerosen", „e-metan" şi „e-metanol". Iar motoarele vehiculelor sau ale altor aparate, inclusiv centralele termice, de exemplu, nu trebuie în niciun fel modificate pentru a funcţiona cu e-fuels.

Prin combustie, e-fuels degajă CO_2. Dar „secretul" este că per ansamblul ciclului de producţie şi utilizare emisiile de CO_2 rezultate sunt zero.

Pe scurt, utilizarea de e-fuels de către maşinile cu motoare termice s-ar putea traduce cam aşa: cantitatea de CO_2 scoasă pe ţeava de eşapament prin arderea unui litru de combustibil sintetic este inferioară sau cel mult egală cu cantitatea de CO_2 recuperată din atmosferă pentru producerea lui.

Prima şi singura fabrică de e-fuels din lume a fost deschisă de Porsche, ExxonMobil şi Siemens în Chile, în 2021.

Cu o singură turbină eoliană, fabrica Porsche din Chile poate produce în momentul de faţă 130.000 de litri de combustibil sintetic pe an. Extinderea planificată a fabricii Porsche de e-fuels, însă, va face posibilă producerea a 55 de milioane de litri începând cu 2025, apoi a 550 de milioane de litri din 2027, datorită celor 380 de turbine eoliene avute în plan. Iar Porsche spune că, până în 2026, preţul de producţie al e-fuels în fabrica sa de la Chez Haru Oni ar putea să scadă sub 2 €/l.

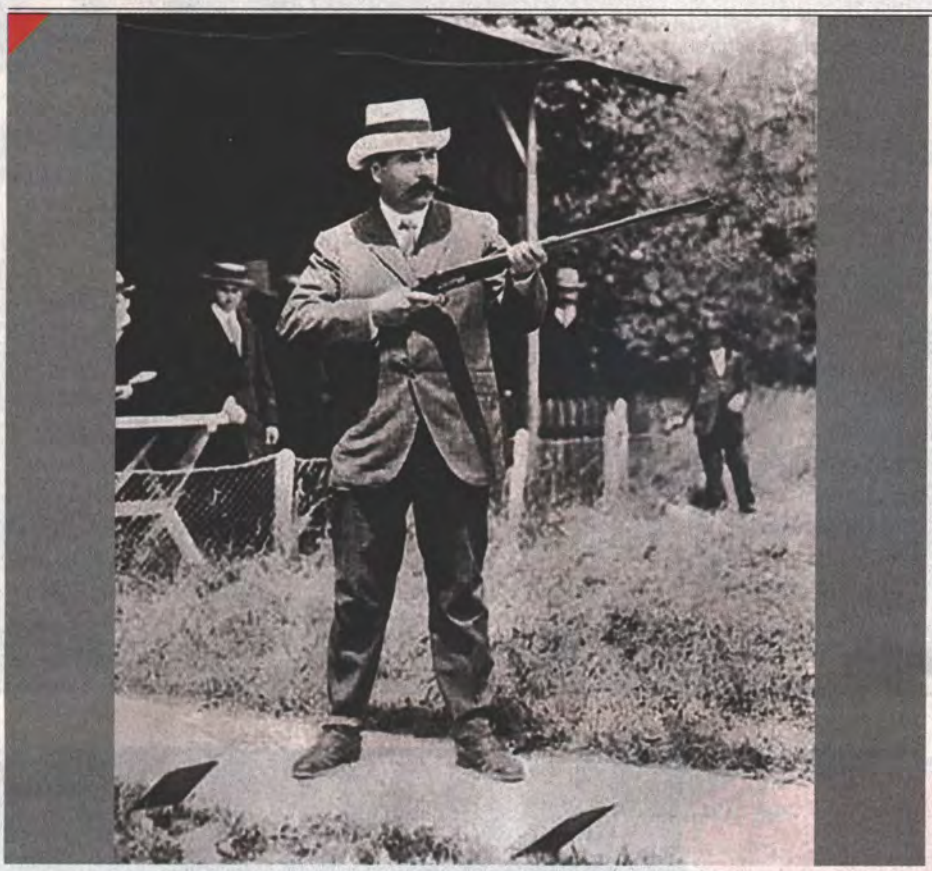

Prima competiție sportivă internațională din România

26 SEPTEMBRIE 1874. ACUM 150 DE ANI, ÎNTR-O ZI DE 26 SEPTEMBRIE, a avut loc, la București, prima competiție internațională înregistrată în analele sportului românesc: o competiție de tir, în care s-au întrecut români dar au participat și membri ai Societății de tir din Ungaria. La acea vreme, în România, tirul sportiv era sportul cu care românii se îndeletniceau în cadru organizat, într-un mod oficial. Astfel, în mod firesc, una dintre primele competiții internaționale din domeniul sportului, organizate la noi în țară, a fost cea de tir. În România, acest sport a început să devină tot mai popular începând cu anul 1741, când, la Arad, s-au desfășurat primele concursuri de tir, competiții cu caracter sportiv, organizate de către Regimentul Regal de Infanterie. Totuși, pentru că se practica un sport în care erau utilizate arme de foc, în aceste competiții din Transilvania puteau participa numai ofițerii. Astfe, tirul este cel dintâi sport care s-a practicat în mod organizat pe teritoriul țării noastre.

Septembrie – Octombrie

Descoperirea planetei Neptun

23 septembrie 1846. Descoperirea planetei Neptun de către astronomul francez Urbain Jean Joseph Le Verrier și astronomul britanic John Couch Adams; descoperirea e confirmată de astronomul german Johann Gottfried Galle.

Prima extracție de dinți cu anestezie

30 septembrie 1846. Prima extracție de dinți fără durere, sub narcotic, efectuată de William Thomas Green Morton pe pacientul său Eben Frost.

Reunirea Germaniei de Est cu Germania de Vest

30 ctombrie 1990. Germania de Est se reunește cu Germania de Vest, astfel ziua de 3 octombrie înlocuiește ziua de 17 iunie ca zi de sărbătoare națională a Germaniei.

Primul hit Beatles

5 octombrie 1962. Pe 5 octombrie 1962, a fost lansat primul single Beatles, „Love Me Do". Melodia a ajuns pe locul 17 în topuri, ceea ce era o performanță pentru o formație nouă.
Pe „eticheta roșie" Parlophone, acesta conținea înregistrarea făcută de Beatles la 4 septembrie 1962, cu Ringo Starr la tobe.

Cel mai puternic cutremur din Țara Românească

14 octombrie 1802. La 14 octombrie 1802, a avut loc cel mai puternic cutremur din istoria României de până acum. Se estimează că s-a simțit în Moscova, Sankt Petersburg, Insula Creta și Marea Egee.

Newsweek ROMÂNIA

ABONEAZĂ-TE!

Online, cu cardul, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., J40/2003/2018, CUI: RO38847674, cont RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor	La toate oficiile poștale	La firmele de abonamente: ➤ Manpres Distribution București ➤ Calliope S.R.L. Ploiești ➤ Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente: abonamente@newsweek.ro

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată trebuie să ne trimiteți datele necesare livrării revistei (nume, prenume, adresa completă, numărul de telefon, adresa de e-mail), împreună cu copia dovezii de plată la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1 sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare.
Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

Abonament PRINT+DIGITAL	Abonament PRINT	Abonament DIGITAL
3 luni: 97 lei	3 luni: 58 lei	1 lună: 18 lei
6 luni: 182 lei	6 luni: 113 lei	3 luni: 49 lei
12 luni: 350 lei	12 luni: 220 lei	6 luni: 89 lei
		12 luni: 169 lei

Revista *Newsweek România* apare lunar.

Revista *Newsweek România* este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României. Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Detalii: abonamente@newsweek.ro

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ
vă rugăm să ne comunicați la abonamente@newsweek.ro

CAMERA DE COMERȚ ȘI INDUSTRIE A ROMÂNIEI

DEDICARE / AFACERI / PROFESIONALISM

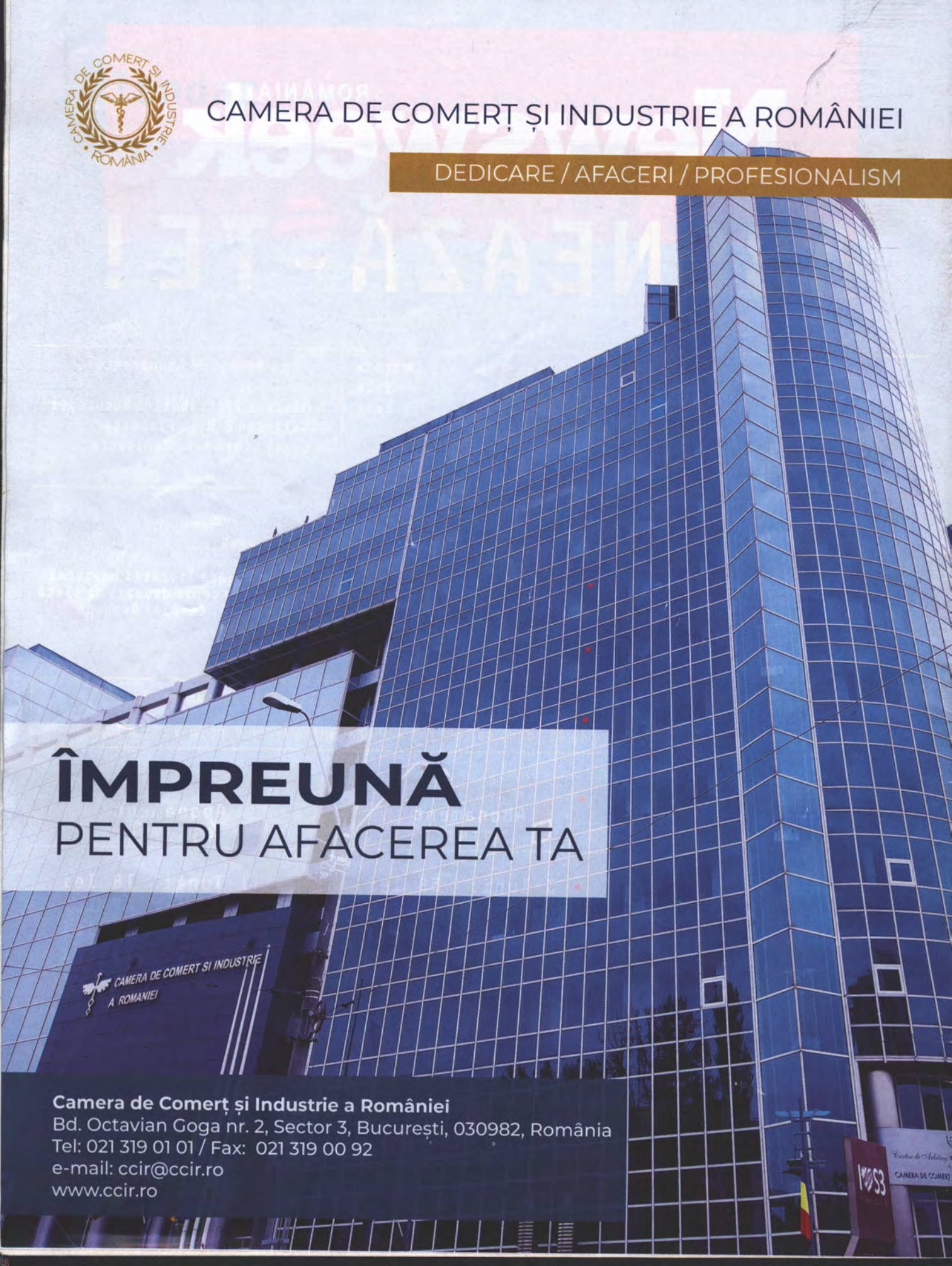

ÎMPREUNĂ
PENTRU AFACEREA TA

Camera de Comerț și Industrie a României
Bd. Octavian Goga nr. 2, Sector 3, București, 030982, România
Tel: 021 319 01 01 / Fax: 021 319 00 92
e-mail: ccir@ccir.ro
www.ccir.ro

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen 2026